Ազգ
Azg
Armenian daily

15 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1995 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 27 (781)

Սեփականաշնորհման սերտիֆիկատների բաշխման ժամկետը երկարաձգվեց մինչեւ մարտի 1-ը

Սեփականաշնորհման սերտիֆիկատների բաշխման գործընթացի վերջին ժամկետը հայտարարված էր 1995 թ. ի փետրվարի 14-ը, սակայն Երեւանի դեռեւս ոչ բոլոր բնակիչներն են ստացել իրենց վաուչերները: Այսպես, միայն Մյասնիկյանի շրջանի խնայբանկի բաժանմունքում 1995 թ. ի փետրվարի 14-ի ժամը 17-ի դրությամբ մոտ 4 հազար սեփականաշնորհման սերտիֆիկատ դեռեւս չի բաշխվել: Ընդ որում, նշված խնայբանկի վարիչ Տիգրանուհի Մանուկյանը տեղեկացրեց, որ խնայբանկն աշխատում է ամեն օր, ժամը 9-18-ը՝ այսինքն [illegible] թյամբ, [illegible] (առանց հանգստյան օրերի): Ինչպես հայտնի դարձավ «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալությունից, սեփականաշնորհման սերտիֆիկատների բաշխման ժամկետը երկարաձգվել է մինչեւ մարտի 1-ը: ԿՏ

АՆԾՈՒԽԱՐԳ

ԼՂՀ կառավարությունը կոչ արեց սատարել հիմնադրամին

ՎԱՀՐԱՄ ԱՒԱՆԵՍՅԱՆ

Սեփ. թղթակից, Ստեփանակերտ
Փետրվարի 14-ին ԼՂՀ կառավարությունը հանդես է եկել հատուկ հայտարարությամբ՝ ուղղված աշխարհի ամբողջ հայությանը, որտեղ նշվում է. «Թանկագին հայրենակիցներ, Լեռնային Ղարաբաղի ռազմական, տնտեսական եւ այլ ծանրբեռնումները անհնարին կլինեն առանց Հայաստանի, մերձավոր եւ հեռավոր արտերկրի մեր հայրենակիցների բարոյական եւ նյութական զորակցության: ԼՂՀ կառավարությունը բոլոր հայրենակիցներին, անկախ նրանց քաղաքական ու կրոնական հայացքներից, իր խոր երախտիքն է հայտնում այն օգնության համար, որ նրանք ցուցաբերում են Արցախին մեզ համար այս ճակատագրական պահին: Սակայն հայ ժողովրդի իրական հնարավորությունները ավելին են: Դրանց լիարժեք իրականացման համար հարկավոր է արտակառավարական մի այնպիսի կազմակերպություն, որը համախմբեր աշխարհասփյուռ հայկական բոլոր քաղաքական ու կրոնական հոսանքները, բարեգործական միությունները ու կազմակերպությունները լուծելու համար համազգային, ներքաղաքական խնդիրներ: Այս գերխնդիրը սկսել է կենսագործել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը, որը միավորելով ողջ հայ ժողովրդի ջանքերը ազգային տարբեր յուրաքանչյուր հայի մասնակցության միջոցով, արդեն իսկ գործնականում իրականացնում է կենսականորեն կարեւոր մի շարք ծրագրեր Արցախում:

Հաշվի առնելով հիշյալ խնդրի հույժ կարեւորությունը եւ անհետաձգելի անհրաժեշտություն համարելով «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի մասնակցությունը Արցախի հիմնախնդիրների լուծմանը, ԼՂՀ կառավարությունը «Հայաստան» հիմնադրամին առնում է կառավարության անունից միջոցների հանգանակումը եւ սփյուռքի բոլոր կազմակերպություններին կոչ է անում աջակից լինել «Հայաստան» հիմնադրամի «Արցախ» ծրագրի իրականացմանը:

Խմբագրության կողմից- Ի լրումն վերը տպագրվածի հայտնենք, թե մեր ստացած տեղեկությունների համաձայն, առավելապես ՀՅ Դաշնակցության կողմից հովանավորված «Արցախ» ֆոնդը կալիֆորնիայում պատրաստվում է 3-րդ անգամ հեռուստամարաթոն կազմակերպել հանգանակության համար: Նախատես, առանձին հայտարարությամբ, ԼՂՀ ներկայացուցիչները սփյուռքահայությանը հորդորել էին այդ ֆոնդի միջոցով նպաստել Արցախին, ինչը դժգոհություն էր առաջացրել ոչ դաշնակցական եւ անկուսակցական շրջանակներում:

Քոլեյնին ՀՌԱԿ գրասենյակում

Փետրվարի 14-ին, Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատան նախաձեռնությամբ, ՀՌԱԿ գրասենյակ այցելեց դեսպանատան առաջին խորհրդական Մոհամեդ Ֆարհադ Քոլեյնին, որին ընկերակցում էր նաեւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտգործնախարարության Հայաստանի բաժնի պատասխանատու Սոբհանին:

Իրանցի դիվանագետները, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի հետ հանդիպման ընթացքում ծանոթացան Հայաստանի ներքին թե արտաքին քաղաքականության, հայ ազգաբնակչության հավասարության, Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական կացության, ինչպես նաեւ առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունների հետ կապված հարցերում ՀՌԱԿ դիրքորոշումներին: Երկուստեք շեշտվեց հայ-իրանական հարաբերությունների ամրապնդման կարեւորությունը:

ԱՏՈՄԱՅԻՆ

Հրանտ Բագրատյան. «Ատոմակայանը շուտով կբացվի, բայց դա ընտրությունների հետ կապ չունի»

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Ատոմակայանը բացելու որեւէ ամսաթիվ չեմ տալի, այն պարզ պատճառով, որ չեմ ուզում սխալվել», այսպես հայտարարեց Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում, պատասխանելով մեր այն հարցին, թե ատոմակայանի բացումը կհամընկնի՞ արդյոք խորհրդարանական ընտրություններին: Վարչապետը բավարարվեց միայն ասելով, թե «շուտով կբացվի»: Իսկ թե ատոմակայանը ընտրություններից առաջ կբացվի, թե հետո, վարչապետի ասելով, դա ոչ մի նշանակություն չունի, քանի որ ատոմակայանը ընտրությունների հետ որեւէ կապ չունի: Խոսելով էներգետիկ քաղաքականության մասին նա նշեց, թե կառավարությունը գազի ծավալների ավելացմանը զուգահեռ նախագծել է Սեւանի ջրի օգտագործումը: Անցած տարվա 120 մլն խմ-ի փոխարեն այս տարի օգտագործվել է 50 մլն խմ ջուր: Վարչապետը նշեց, թե այսօր Սեւանի ջուրը 18 սմ-ով իջել է այն ծավալից, որը երեկ համար վել է անհրաժեշտ: Ըստ ինչպես գազի ծավալների հաշվից, 1995 թ. ին Սեւանից 2,7 անգամ ավելի քիչ ջուր կօգտագործվի, քան 1993-ին: Եւ միայն 1996 թ. ին լճի մակարդակը կսկսի բարձրանալ: Ատոմակայանը բացելուն զուգընթաց, որը կհամընկնի ոռոգման ժամանակաշրջանին, կառավարությունը 4-5 ամիս ժամկետից կարող է 10-12 ժամ հոսանք տալ: Ոռոգման շրջանից հետո այդ թիվը կհասնի մինչեւ 6-7 ժամի: Իսկ մյուս ձմռանը ջրամբարների ջրի օգտագործման հետ միասին բնակչությանը կտրվի 8-10 ժամ էլեկտրաէներգիա: Վարչապետը նշեց նաեւ, թե այսօր գազամուղը կվերականգնվի եւ գազը կրկին կհասնի Հայաստան: Սակայն դա դեռ չի նշանակում, թե էներգամատակարարման հարցում որեւէ փոփոխություն կլինի, քանի որ կառավարությունը շարունակելու է խնայել գազը: Վարչապետը հայտնեց, որ կառավարությունը տեղյակ է, եթե ներքին գներին կողմից կատարվող [illegible] չի խառնվել, քանի որ, ըստ գործող օրենսդրության, դա ձեռնարկությունների ներքին իրավունքն է:

Տես 4, էջ 2

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Ազգային ժողովի ընտրությունները հուլիսի 5-ին

Ընտրությունների մասին օրենքը ընդունվեց առաջին ընթերցմամբ

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Երեկ Հայաստանի խորհրդարանը կարողացավ վերջապես որոշել առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունների օրը, դրանք տեղի կունենան հուլիսի 5-ին, չորեքշաբթի օրը: Նույն որոշման երկրորդ կետի համաձայն, այդ օրը կհամարվի ոչ աշխատանքային: Սակայն, ինչպես պարզվեց շատ արագ, այդ օրը որոշվում է ոչ միայն այն պատճառով, որ հուլիսի 5-ին տեղի կունենան Ազգային ժողովի նոր ընտրություններ, այլեւ նրանով, որ պատգամավոր Պարույր Հայրիկյանի ծննդյան օրն է (ինչի մասին նա շտապեց հայտարարել վերջինս): Ինչեւէ: Ընտրությունների օրը որոշելուց անմիջապես հետո պատգամավորները ձեռնամուխ եղան ընտրությունների մասին օրենքի քննարկմանը, որի արդյունքում որոշվեց որ ղեկավարվել ընդունել նախագծի այն կետերը, որոնց վերաբերյալ առարկություններ չկան:

Այսպիսով, օրենքն ընդունվեց առաջին ընթերցմամբ, սակայն փաստորեն բոլոր վիճելի հարցերը մնացին անպատասխան: Եւ հայտնի չէ նույնիսկ, թե կհաջողվի՞ արդյոք խորհրդարանին ընդունել բոլոր վիճելի հոդվածները եւ միացնել արդեն իսկ ընդունված հոդվածներին: Առայժմ անպատասխան է մնում նաեւ այն հարցը, թե ինչպե՞ս են ընթանալու ընտրությունները, եթե լինեն հոդվածներ, որոնց վերաբերյալ խորհրդարանը որեւէ որոշում չկայացնի: Մի խոսքով, գլխավոր ճակատամարտերը դեռ առջեւում են, մանավանդ, որ Պատգամավորական ժողովը որոշել է մասնակցել այդ քննարկումներին եւ հանդես գալ միասնական դիրքորոշմամբ:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Սոցիալիստները չեն ընդունելու ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատվիրակությանը

Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում (խորհրդարան) սոցիալիստական բլոկի առենապետ Մարտեն Մալվին նամակ է հղել իր երկրի խորհրդարանի նախագահ Ֆիլիպ Սեգինին, հայտնելով, թե սոցիալիստները չեն կարող մասնակցել Հայաստանի խորհրդարանի պատվիրակության մարտի 2-9-ը Ֆրանսիայում կատարելիք այցի առթիվ կազմակերպված միջոցառումներին, մինչեւ որ պատվիրակության կազմը ամբողջովին բազմակուսակցական չլինի: «Երբ որ, գրել է նա փետրվարի 1 թվակիր իր նամակում, Հայաստանում առկախվեց ՀՅ Դաշնակցության գործունեությունը, որը խորհրդարանում ունի թվով 2-րդ խմբակցությունը (ճիշտ չէ այս պնդումը, ՀՅԴ-ն թվով 3-րդ խմբակցությունն ունի: Ծ. խմբ.), այլեւս թվում է, թե անթույլատրելի է Հայաստանի խորհրդարանի պատվիրակությանը հրավիրելն ու ընդունելը»:

Ֆրանսիացի սոցիալիստների խորհրդարանական բլոկի ղեկավարը նույն մասին մի նամակ էլ հղել է վարչապետ Էդուար Բալադյուրին, վերջինից պահանջելով Հայաստանի կառավարությանը «ուժգնապես հորդորել» երկրում «վերահաստատելու ժողովրդավարական նորմերը, որոնք ոտնահարվել են դեկտեմբերի 28-ի որոշմամբ»: Նույն պատգամավորը նամակ է հղել նաեւ Հայաստանի Հանրապետության [illegible] գահին՝ զարմանք հայտնելով ՀՅԴ-ի [illegible] կախման առթիվ եւ հույս հայտնել, որ ՀՀ կառավարությունը «վերջնականապես իրեն ընդդիմադիր կուսակցությունների հետ երկխոսություն ձեռնարկելով»:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Չեչնիա. Կարճաժամկետ հրադադար

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չեչենական զորամիավորումների հրամանատար, շտաբի պետ Ասլան Մասխադովը հայտնել է, որ հրադադարը կտեւի մինչեւ փետրվարի 15-ը: Իր հերթին Ռուսաստանի Դաշնության պաշտպանության նախարարությունը հայտարարել է, թե հրադադարը երկարաձգելու վերաբերյալ նոր բանակցություններ տեղի կունենան: Վերջին բանակցություններին որպես միջնորդ մասնակցում էր Ինգուշեթիայի փոխնախագահ Վ. Ագապովը: Ռուսաստանի նախագահ Ելցինի խորհրդականներից մեկի վկայությամբ, գոյություն ունի քաղաքական կարգավորման որոշում, որը կկանխի ռուսական զորքերի հետագա հարձակումները չեչենական Գուդերմես, Շալի եւ Արգուն քաղաքների վրա:

Քվեբեկի անջատողականները պարտություն են կրել

Կանադայից Ֆրանսախոս Քվեբեկի առանձնացմանը ձգտող Քվեբեկի անջատողական դաշինքը պարտություն է կրել համապետական խորհրդարանի մասնակի ընտրություններում: Ընտրությունները, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ-ը, տեղի են ունեցել երկուշաբթի օրը: Ընտրական տեղամասերի փակումից մեկ ժամ անց պարզ է դարձել, որ այս կուսակցության եր կու թեկնածուներն էլ տանուլ են տվել լիբերալ կուսակցությունը ներկայացնող մրցակիցներին, մի կուսակցություն, որը հանդես է գալիս Կանադայի դաշնության միասնության պահպանման օգտին:

ԱՐՍԵՆ ԳԻՐԵՆ

ԱՇԽԱՐՀ

ԱՄՆ-ը Ռուսաստանից պահանջում է չօգնել Իրանին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. USIS, VOA: Բոլգարիայի նախագահ Ժելյու Ժելեւի հետ Սոֆիայում տարի նախագահ Քլինթոնի կողմից «լուսանկարվելու առիթից» օգտվելով, Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քրիստոֆեր Մոսկվային կոչ արեց դադարեցնելու միջուկային տեխնոլոգիայի օգնությունը Իրանին, միաժամանակ ակնարկելով, որ Վաշինգտոնի համար դեռեւս ժամանակը չի հասել Ռուսաստանին տրվող օգնությունը դադարեցնելու: Քրիստոֆերն իր երկրի «խոր մտահոգությունը» հայտնեց միջուկային տեխնոլոգիա փոխանակելու մասին Ռուսաստանի եւ Իրանի միջեւ վերջերս կնքված պայմանագրի առնչությամբ: «Մենք Իրանը դիտում ենք որպես ահաբեկչությունը խրախուսող երկիր, որ խոչընդոտում է Միջին Արեւելքում խաղաղության գործընթացը», ասաց պետքարտուղարը եւ շարունակեց. «Մենք մեր բոլոր դաշնակիցներին հորդորում ենք ձեռնպահ մնալ Իրանի հետ առեւտրական այնպիսի հարաբերություններ ունենալուց, որոնք կարող են այդ երկրին հնարավորություն տալ զարգացնելու զանգվածային ոչնչացման զենքերի արտադրությունը»:

Հիշեցնենք, որ Իրանի Իսլամական հեղափոխությունից առաջ Արեւմտյան Գերմանիայի աջակցությամբ իրանցիք ատոմային էլեկտրակայան էին սկսել կառուցել, որը կիսատ մնաց: Ռուսաստանի հետ կնքված վերջին համաձայնությամբ նրանք փորձելու են ամբողջացնել իրենց ատոմակայանի գործարկումը:

Պերուն միակողմանիորեն դադարեցրեց ռազմական գործողությունները

ՌԻՈ ԴԸ ԺԱՆԵՅՐՈ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Պերուն հայտարարեց, որ այսօր տեղական ժամանակով կեսօրին միակողմանի կարգով դադարեցնում է ռազմական գործողությունները Էկվադորի դեմ Ամազոնի ջունգլիում գտնվող սահմանային վիճելի շրջանում: Երկրին ուղղված հեռուստաելույթում Պերուի նախագահ Ալբերտո Ֆուջիմորին հայտարարեց, որ գլխավոր ռազմակայանը վիճելի տարածքից վերջին դուրս են մղել Էկվադորցիներին: 19-օրյա մարտերի ընթացքում, ըստ պաշտոնական տվյալների, Պերուի կորուստները կազմել են 38 զոհված: Ավելի վաղ Պերուի պաշտոնական անձինք հայտնել էին, թե զոհվածների թիվը 70 մարդ է: Ֆուջիմորին «երկրորդական երկրների միջեւ հետագա արյունահեղությունից խուսափելու նպատակով» Էկվադորին կոչ արեց դադարեցնել հրադադարի իր նախաձեռնությունը: Էկվադորի կառավարությունը հայտարարեց, որ պատրաստ է դադարեցնել ռազմական գործողությունները, եթե դիտորդական առաքելություն ժամանեն իր զորքերի վրա: Պաշտոնական տվյալների համաձայն, Էկվադորի կորուստները կազմել են 10 սպանված եւ 37 վիրավոր:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ՏԵՂԱԿԱՆ**

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Ատոմակայանը շուտով կբացվի, բայց դա...»

Սկիզբը էջ 1

էներգետիկների պահանջն այն է, որ բնակչությունը վճարումները կատարի այն չափով, ինչքանով որ փոխհատուցում է ստացել դեկտեմբերին: «Մենք 100 տոկոսանոց վճարում չենք էլ պահանջել որեւէ շենքից կամ շրջանից, որովհետեւ նկատի ենք ունեցել, որ կան սոցիալապես անապահով խավեր, որոնք ի վիճակի չեն», ասաց վարչապետը: Միեւնույն ժամանակ նա անընդունելի համարեց, որպեսզի ամբողջ քական շրջաններ անջատվեն միանգամից, կատարվեն գործողություններ, որոնք խախտում են մարդու իրավունքները: Նրա կարծիքով, էլեկտրաէներգիայի համար վճարողը չպետք է տուժի չվճարողի պատճառով: Վարչապետը նաեւ հայտարարեց, թե ատոմակայանի փակումից հետո Հայաստանը որեւէ պետության էլեկտրաէներգիա չի վաճառել, այդ թվում նաեւ Վրաստանին: Իր խոսքում Հրանտ Բագրատյանը հիմնականում անդրադարձավ 1994 թ. ձեռքբերումներին եւ 1995 թ. անելիքներին: Մասնավորապես, նա նշեց, թե 1994 թ. Հայաստանի քաղաքական եւ միջազգային տնտեսական վարկը բարձրացել է: Տնտեսական հաջողությունները օգտագործվել են նաեւ արտաքին քաղաքականության մեջ: Վարչապետը նշեց նաեւ, թե 1990-ից հետո 1994-ը առաջին տարին էր, երբ առկա էր տնտեսական աճ: Ազգային եկամտի աճը կազմեց 104,3 տոկոս, օգտագործված ազգային եկամուտը՝ 112 տոկոս, արդյունաբերական արտադրանքի աճը՝ 106,9 տոկոս: 1994-ին, վարչապետի ասելով աշխատավարձի աճը գերազանցել է գների աճին: Վարչապետը հաջողությունների թվում կրկին նշեց սղաճի կասեցումը, բյուջեի հավասարակշռումը, դրամավարկային քաղաքականության ուժեղացումը, արտահանման ընդլայնումը, հարկային համակարգի ձեւավորումը եւ այս ամենից հետեւող՝ դրամի կուրսի կայունացումը: Հրանտ Բագրատյանը նշեց նաեւ, թե 1994 թ. եղել են նաեւ լուրջ ներդրումներ, շարունակվել է սեփականաշնորհումը, ձեւավորվել է հարկային նոր համակարգ:

Նրա գնահատմամբ 1994-ը կարեւոր էր նաեւ երկրի պաշտպանունակության առումով: Զինված ուժերը հասցվել են ծրագրավորված մակարդակի, եւ այժմ աշխատանք է տարվում դրանց որակական մակարդակի բարձրացման ուղղությամբ: Ստեղծվել է նաեւ անհրաժեշտ արտադրություն, նախկին ռազմարդյունաբերական համալիրը ավելի շատ պատվերներ է ընդունում, իսկ այս տարի շահագործման հանձնվող հինգ գործարաններից երեքը կլինեն ռազմական: Ու թեեւ արտադրության ոլորտում եղել են որոշ հաջողություններ, սակայն վարչապետի ասելով, գործերը վատ են ընթացել ծանր մեքենաշինության, հաստոցաշինության, թռչնաբուծության, էլեկտրալամպերի, գինիների, մամբերի, տրիկոտաժի եւ կոշկեղենի, գորգագործության արտադրության մեջ: Դրա հետ մեկտեղ 1994-ին կառուցվածքային փոփոխություններում իրացման ցուցանիշը 58 տոկոսից (1993 թ.) բարձրացել է՝ հասնելով 63,7 տոկոսի (1994): 90 տոկոսով կատարվել են «Ձմեռ-94-95» ծրագրով նախատեսված խոստումները. ջեռուցվել է 600 հազար բնակարան:

Սակայն կառավարության նախագահի կարծիքով, այս ամենը լուրջ առաջընթաց չի ունենա, եթե բարեփոխումներին չաջակցի ողջ ժողովուրդը, այն չդառնա մարդկանց սեփականությունը: 1995-ի ամենակարեւոր խնդիրը վարչապետը համարեց չվճարումները: Այսօրվա դրությամբ այն կազմում է 40 մլրդ դրամ, որից 9 մլրդը՝ բյուջեից չի վճարվել, 6 մլրդ՝ ֆինանսային փոխանակումներից, 23-24 մլրդ-ը՝ ձեռնարկությունների եւ այլ տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից:

Հրանտ Բագրատյանն այն համոզմունքը հայտնեց, թե անկախ նրանից, կվերսկսվի պատերազմը, թե ոչ, բարեփոխումները կշարունակվեն, եւ մինչեւ 2000 թ. միջին տնտեսական մակարդակը կբարձրանա:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

ԼՂՀ ԳԽ նստաշրջանում

Լ ՂՀ ԳԽ նստաշրջանում պատգամավորների քննարկմանն են ներկայացվել կառավարության կողմից նախապատրաստված ԼՂՀ տնտեսական բարեփոխումների հիմնադրույթները, որոնց հետ ներկաներին ծանոթացրեց հանրապետության վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանը: Իր ելույթում վարչապետը մասնավորապես նշեց. «Ներկայում Լեռնային Ղարաբաղում ներկայումս տիրող եւ առաջիկա տարիներին կանխատեսվող քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի առանձնահատկություններից, հրամայական անհրաժեշտություն է դարձել տնտեսական անկման կանխարգելումը եւ հետագա տնտեսական ակտիվության խթանումը: Տնտեսական պահանջմունքների ստեղծման համար, այդ թվում արտասահմանյան ինվեստորների մասնակցությամբ: Պետական արդյունաբերական ձեռնարկություններում առկա չօգտագործվող արտադրական հզորությունների առավելագույն օգտագործմամբ, աշխատողների շահագրգռվածության եւ արտադրողական արդյունավետության բարձրացման նպատակով կարմատավորվեն վարձակալական հարաբերություններ, կստեղծվեն վարձակալական ձեռնարկություններ:

Անդրադառնալով գյուղատնտեսության բնագավառին, Լեոնարդ Պետրոսյանը նշեց, որ բարեփոխումների հիմնական ուղղությունն այստեղ պետք է դառնա գոյություն ունեցող տեսակային տեղաբաշխվածության մասնագիտացումը: Պետական տնտեսությունների եւ կոլտնտեսությունների վերափոխումը գյուղատնտեսական կոլեկտիվ փայատեր ընկերությունների բացառելով հողի սեփականաշնորհումը: Այդ գործընթացի հիմնական սկզբունքները, ըստ վարչապետի, կլինեն փայաբաժինների սահմանումը եւ իրավական ամրագրումը կոլեկտիվ տնտեսության անդամներին, բույլ չտալով գյուղատնտեսական տեխնիկայի, անասնագլխաքանակի եւ այլ հիմնական ֆոնդերի մասնատումը: Կոլտնտեսություններում հողերի ոչ նպատակային եւ անարդյունավետ օգտագործումը կանխելու նպատակով ԼՂՀ կառավարությունը նպատակահարմար է գտնում համապատասխան տնտեսությունների հողատարածությունների տրամադրումը երկարաժամկետ վարձակալության: Գյուղատնտեսության մեջ կատարվելիք բարեփոխումները նախադրյալներ կստեղծեն հետագայում հողի սեփականաշնորհման եւ արմատական բարեփոխումների համար:

Սոցիալական բնագավառում ԼՂՀ կառավարության գործունեությունն ուղղված կլինի սոցիալական ապահովության համակարգի զարգացմանը եւ թույլ պաշտպանված խավերին տրվող արտոնությունների համակարգի պահպանմանը:

Ինչպես տեղեկացրեց վարչապետը, բնակարանային տնտեսության ոլորտում ԼՂՀ կառավարությունը կխրախուսի անհատական բնակարանային շինարարությունը, մեծացնելով կյանքի բարեփոխումների հիմնադրույթները նպատակ են հետապնդում, չխոչընդոտելով ԼՂՀ պաշտպանունակության ամրապնդման առաջնահերթ խնդրի լուծմանը, իրագործել տնտեսության ազատականացման որոշ քայլեր, որոնք նախապայմաններ կստեղծեն հետագա ակտիվ տնտեսական քաղաքականության իրականացման համար»:

Պրն. Պետրոսյանը նշեց նաեւ, որ ներկա իրավիճակում վաղաժամ է ուղղակի ակտիվ սեփականաշնորհման քաղաքականության իրականացումը, ուստի ԼՂՀ կառավարությունը նպատակահարմար է գտնում ձեռնամուխ լինել գոյություն ունեցող համակարգում սեփականաշիրական հարաբերությունների առաջին տարրերի ներդրմանը եւ պետականացմանը: Այս հանգամանքը, ըստ վարչապետի, հնարավորություն կընձեռի ԼՂՀ-ում ձեւավորել տնտեսության մասնավոր սեկտոր, ստեղծել ձեռնարկություններ մասնավոր եւ կոլեկտիվ սեփականության հիմքի վրա, նպաստել ձեռնարկատիրության զարգացմանը: Մասնավոր, կոլեկտիվ եւ պետական սեփականության միջեւ ճիշտ համամասնության պահպանումը կհանդիսանա կարեւոր նախադրյալ հանրապետությունում շուկայական հարաբերությունների ձեւավորման եւ զարգացման համար: Նպաստավոր պայմաններ կստեղծվեն մասնավոր ու կոլեկտիվ (փայատիրական) փոքր ձեռնարկություններ ստեղծման համար, այդ թվում արտասահմանյան ինվեստորների...

Բանկային բնագավառում կընդլայնվի ԼՂՀ բանկային համակարգի հարաբերական ինքնուրույնությունը վարկային քաղաքականության եւ դրամաշրջանառության կարգավորման գործում:

Կտարանջատվեն ԼՂՀ կառավարության եւ ԼՂՀ կենտրոնական բանկի փոխադարձ պարտավորությունները վարկային ռեսուրսների տրամադրման եւ տոկոսադրույքների ձեւավորման գործում:

Պատգամավորները միաձայն քվեարկեցին վարչապետի կողմից ներկայացված տնտեսական բարեփոխումների ծրագրի ընդունման օգտին:

Այնուհետեւ հանրապետության առաջին փոխվարչապետ, էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարար Սպարտակ Թեւոսյանը պատգամավորների ուշադրությանը ներկայացրեց 1995 թ. ԼՂՀ պետական բյուջեի նախագիծը, որը եւ հաստատվեց նստաշրջանում:

Օրվա երկրորդ կեսին ԼՂՀ ԳԽ նստաշրջանում ընդունվեցին մի շարք օրենքներ, այդ թվում «Սեփականաշնորհման եւ ապպետականացման մասին» ԼՂՀ օրենքը, «Արտասահմանյան ինվեստիցիաների մասին» ԼՂՀ օրենքը, «Ձեռնարկությունների եւ ձեռնարկատիրության մասին», ինչպես նաեւ «Դիվանագիտական աստիճանների եւ լիազորությունների մասին» ԼՂՀ օրենքները:

ԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Ղժբախտ պատահար Ծիծեռնակաբերդի շինհրապարակում

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Երեկ երեկոյան ողբերգական դեպք է տեղի ունեցել Ծիծեռնակաբերդի բլրի վրա կառուցվող 1915 թ. Մեծ Եղեռնի զոհերի հիշատակի թանգարանի շինհրապարակում:

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետական վարչության մամուլի ծառայությունից տեղեկացրել են, որ մի ջանցիկ ծածկի բետոնապատման ժամանակ ծածկը կոտրվել է եւ վայր են ընկել մետաղյա ամրաձողերը, որի պատճառով շինարարներից երկուսը զոհվել են: Դեպքի վայր են ժամանել փրկարար ծառայության աշխատակիցներ, որոնց մեջ կային բժիշկներ եւ փրկարարական աշխատանքների համար վարժեցված շներով մասնագետներ:

Ստեղծվել է պատահարի պատճառները հետաքննող հանձնաժողով:

Երեւանում տրանսպորտը կանցնի ինքնաֆինանսավորման

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: 1995 թ. քաղաքային տրանսպորտը Երեւանում կանցնի լրիվ ինքնաֆինանսավորման: Այդ մասին «Սնարքին» հայտարարեց ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցությունների նախարարի առաջին տեղակալ Աշոտ Շահնազարյանը: Նրա խոսքերով, դեռ 1994 թ. մայիսից հանրապետությունում պետական օժանդակություն էր ստանում միայն՝ էլեկտրատրանսպորտը, որի գները լիովին կարձակվեն այս տարվա հունիսին:

Ինչպես նշեց Շահնազարյանը, էլեկտրատրանսպորտով երթեւեկելու ինքնարժեքն այսօր կազմում է միջին հաշվով 20-25 դրամ, որը առնվազն 5 անգամ գերազանցում է ներկայումս գործող սակագները: Փոխնախարարի խոսքերով, տրոլեյբուսի գծերից կատարված զանգվածային անօրինական լարանցումները հանգեցնում են էլեկտրացանցի բեռնվածության կտրուկ աճի, ինչի հետեւանքով դադարեցվել է քաղաքի տրոլեյբուսի երկու համափակային ների աշխատանքը:

Գյումրի. Ամրացումը բնակիչների ուժերո՞վ

Ամրացման եւ վերականգնման ենթակա թվով 220 վթարային շենքերի ճակատագրի հարցը ամենացավոտներից մեկն է մնում հետերկրաշարժյան Գյումրիում: Ֆինանսական միջոցների սղության պատճառով մինչեւ այժմ էական գրեթե ոչինչ չի արվել դրանց վերականգնման ուղղությամբ: Ու թեեւ մտադրություն կա այս տարի ամրացման աշխատանքներ կատարել 8-9 նման կառույցներում, դրանում ըստ հնարավորին ընդգրկելով Համաշխարհային բանկի միջոցները, ակներեւ է, որ նման տեմպի շարունակման դեպքում հիշյալ շենքերի մեծ մասը դատապարտված կլինի ավերման, իսկ նրանց նախկին բնակիչները՝ մշտապես անտուն մնալու: Որերս վերջիններիս դիմելով տեղական լրատվության միջոցներով, քաղխորհրդի գործկոմը հարցի լուծման տարբերակներից մեկն էլ համարել է շինարարության մեջ նրանց՝ բնակիչների ուժերի ու ֆինանսական միջոցների ընդգրկումը: Դա, ըստ դիմումի հեղինակների, թույլ կտա շուտափույթ ավարտել վթարային կառույցների ամրացումը: Ընդսմին, նշվել է, թե նման շատ շենքերի բնակիչներ արդեն իրենք են դիմել այդ հարցով: Նույնն առաջարկվել է նաեւ նման ցանկություն ունեցող մյուս շենքերի բնակիչներին:

Հարցադրումը գուցե հասկանալի, բայց եւ տագնապահարույց է այն իմաստով, թե չլինի առաջարկվող տարբերակը մի օր դառնա պարտադիր եւ ով նման փողեր չունի՝ զրկվի վերջին հույսից...

Գ. Մ.

ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Էջմիածինը խավարում

էջմիածին քաղաքը սկսած հունվարի 6-ից չի մատակարարվում էլեկտրականությամբ եւ 41 օրվա ընթացքում ընդամենը երեք անգամ է ստացել մեկժամյա էլեկտրականություն: Եթե կիրառվող այս մեթոդը բացատրվում է բնակչության ունեցած պարտքերով, ապա ինչ խղճով եւ ինչ պատասխան կարող են տալ «Հայէներգոյի» ղեկավարները հարյուրից ավելի շենքերի բնակիչներին, որոնք ամիսներ շարունակ հավաքում եւ մուծում էին ամսական 250-300 դրամ, որպեսզի տասնային առնվազն 200 կվտ հոսանք, սակայն ամբողջ ամսվա ընթացքում երեք կամ չորս անգամ ստանում էին մեկժամյա էլեկտրական հոսանք եւ, այսօրվա տվյալներով, «Հայէներգոն» է բնակիչների մի մասին պարտք: Ցավալին ոչ միայն էջմիածինցիների խավարում խարխափելն է, այլ այն, որ շենքերում պառավների կանայք ու երեխաները գնում են մոտակա եւ հեռավոր բակերից ջուր կրելու եւ այն վերին հարկերը բարձրացնելու:

Թե ում է ձեռնտու այս նվաստացուցիչ փորձը՝ չգիտենք, սակայն ստույգ գիտենք, որ անհրաժեշտ է բնականոն հունի մեջ դնել էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը, եւ գործիմացության բացակայությունը, անկարողությունը պարտքերի ճշգրիտ գանձման մեխանիզմ ստեղծելու հարցում չքաշ ցատել սպառողի անճշտակատարությամբ ու բերացումով:

Այժմ, երբ քաղաքում ոստիկանությունը հասցրել է ապօրինի լարանցումների մեծամասնությունը վերացնել, հերթը «Հայէներգոյինն» է՝ ոմանցից պարտքը գանձելու եւ ոմանց պարտքը մարելու, հասկանալի պետք է մտածել վերին հարկերը ջուր կրող էջմիածինցի ծույլերի, մայրերի եւ մանկահասակ աղջիկների առողջության մասին:

Թղթակից

Հ. Սահակյանի դեմ մահափորձ կատարողին բռնել են

«Ազգն» արդեն անդրադարձել է ՀՀ ԳԽ պատգամավոր, ՀՀ Մարտունու շրջխորհրդի գործկոմի նախագահ Հենրիկ Սահակյանի դեմ կատարված զինված հարձակմանը, որը կատարել էր ՀՀՇ շրջանային խորհրդի անդամ Աշոտ Մուշեղյանը: Ըստ Հենրիկ Սահակյանի եղբոր՝ ՀՀ ԳԽ պատգամավոր Ալբերտ Սահակյանի, հարձակվողը մինչեւ օրս գտնվում է ազատության մեջ:

Սակայն, ինչպես հայտարարել է Սեւանի տարածաշրջանային ՆԳ վարչության պետ Իսրայել Ամիրխանյանը, միջադեպի օրը Մարտունու ՆԳ բաժնի պետի տեղակալի կողմից բերման են ենթարկվելիս Մուշեղյանը Հենրիկ Սահակյանի եղբոր կողմից տարվել է անհայտ ուղղությամբ: Այնուհետեւ Աշոտ Մուշեղյանին հայտնաբերել են, եւ այժմ նա գտնվում է իրավապահ մարմինների հսկողության ներքո: Հայտնի է դարձել նաեւ, որ Աշոտ Մուշեղյանը այլեւս ՀՀՇ անդամ չէ:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Չ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ ստորաձեւերը ԴԱՆԻԷԼ ՂԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային սարուածքը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

– Պրն. Զուլֆուգարով, դուք ինչպե՞ս կմեկնաբանեիք նոր ավարտված բանակցությունները: Կարելի՞ է արդյոք դրանք գնահատել որպես առաջընթաց նոր փուլ, թե՞ դա այն կարգին է, որը ժամանակի ընթացքում կփոխի քարը:

– Մենք պայմանավորվեցինք չմեկնաբանել բանակցությունները, բայց դրանց շրջանակները ես կմեկնաբանեմ: Երբ խոսենք այն համաձայնագրի տեքստի մասին, որի վրա աշխատանք է կատարվում, ապա շատ ինչ բան ձեռք բերվեց: Դրա հետ մեկտեղ կայացած քննարկումները, անկասկած, անհետք չանցան եւ ամենքին ինչ որ բան ավելացրին:

– **Բայց ընդհանուր յուրաքանչյուրը մնաց իր տեսակետի՞ն:**

– Անհնար է անընդհատ մնալ նույն տեսակետին: Իմ ասածը ներգործում է բանակցություններում

թյան հակամարտությունն է:

Ցավոք, մոռացություն է մատնվել մեկ ուրիշ հակամարտություն. դա Հայաստանի կառավարության եւ Հայաստանի նախկին քաղաքացիների՝ էթնիկ ադրբեջանցիների հակամարտությունն է: Մարդու իրավունքների տեսակետից այն գոյություն ունի: Ինչ վերաբերում է ներկա իրավիճակին, միջազգային իրավունքի տեսանկյունից Ադրբեջանի տարածքի մասի կարգավիճակը կախված չէ այն բանից, թե ում ռազմական վերահսկողության տակ է գտնվում այս կամ այն մասը: Ստեղծվում է պատրանք, թե ռազմական վերահսկողության տակ գտնվող տարածքի մասը կարծես թե մոտ է անկախությանը: Ես անկախությունը հասկանում եմ այլ կերպ. դրան ավելի շատ համապատասխանում է այնպիսի հասկացություն, ինչպիսին է կենսամակարդակը եւ, երբ կուզեք, այդ տարած-

վելի բարձր մակարդակի, քան հաղթողը: Ելնելով այս ռացիոնալից, ես գտնում եմ, որ մարդիկ պետք է արդարացի համարեն կնքված հաշտությունը:

– **Յուրաքանչյուրը կարող է ունենալ արդարության իր ըմբռնումը: Ո՞րն է Ձերը:**

– Այն կոնկրետ արտահայտված է համաձայնագրի տեքստում: Մենք առաջարկում ենք հետեւյալը: Քաղաքական լուծումը չի կառուցվելու ոչ ռազմական գործողությունների, ոչ էլ էթնիկական զտումների արդյունքների վրա: Հակամարտության շրջանում պետք է առավելագույն չափով վերականգնվի հակամարտության ծագման պահին եղած էթնիկական իրադրությունը: Դա արդարացի կլինի: Ցավոք, այդ սկզբունքը չի ընդունվում:

– **Դուք ի՞նչ ձեւով ունեք էթնիկական իրադրության վերականգն-**

ՄՈՍԿՎԱ

«Մշակված սխեման չպետք է որեւէ մեկին թույլ տա իրեն զգալ հաղթող կողմ»

Ադրբեջանի փոխարտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը պատասխանում է Լուսիկ Ղուկասյանի հարցերին

Ինչպես հայտնի է, հինգ օր շարունակ Մոսկվայում փակ դռների ետեւում ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման շուրջ բանակցություններ էին ընթանում Հայաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի ներկայացուցիչների միջեւ: Նախապես համաձայնություն էր ձեռք բերվել գաղտնի պահել բանակցությունների ընթացքը, թեեւ առանձին, հիմնականում գրեթե ոչինչ չասող հաղորդագրություններ այնուամենայնիվ եղան: Կարծում ենք, որ բանակցությունների ընթացքում ադրբեջանական կողմի ներկայացուցիչ, փոխարտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովի հետ «Ազգի» թղթակցի այս հարցազրույցը՝ արված բանակցություններից անմիջապես հետո, կարող է գոնե մասամբ լույս սփռել բանակցությունների ընթացքի վրա՝ ներկայացնելով ադրբեջանական տեսակետը այս փուլում հակամարտության խաղաղ կարգավորման վերաբերյալ:

հակառակ կողմի վրա, իսկ նրանց ասածը ներգործում է իմ վրա: Մենք կարող ենք ձեւացնել, թե մնում ենք մեր տեսակետին, բայց դա փաստորեն այդպես չէ:

– **Ձեր կարծիքով, ո՞րն է հիմնական տարաձայնության էությունը:**

– Փորձ է արվում որպես հակամարտ կողմ ներկայացնել միայն Լեռնային Ղարաբաղի հայերին: Մենք չենք կարող համաձայնել դրան: Մենք գտնում ենք, որ բանակցություններում Լեռնային Ղարաբաղի ադրբեջանական համայնքը նույնպես պետք է հաշվի առնվի եւ ունենա իր տեղը: Հակամարտության իմ ընկալումն այն է, որ դա ունի կարգավորման երկու փուլ: Հրադադարը ենթադրում է հակամարտության բոլոր կողմերի մասնակցություն: Ինչ վերաբերում է քաղաքական փուլին, դրան պետք է մասնակցեն ինչպես հակամարտ, այնպես էլ բոլոր շահագրգիռ կողմերը:

– **Վերջերս տված հարցազրույցում Այազ Մութալիբովը խոստովանեց, որ Լեռնային Ղարաբաղը փաստորեն հանդիսանում է անկախ պետություն: Նկատի ունենալով առկա իրողությունները, ինչպիսի՞ն է Լեռնային Ղարաբաղի Ձեր ըմբռնումն ու ընկալումը:**

– Իրավիճակի իմ ըմբռնումն այն է, որ մենք գտնվում ենք հակամարտության մեջ, որը վերածվելիս ի հայտ է գալիս հակամարտության մի նոր մակարդակ: Մասնավորապես Հայաստանից ադրբեջանական համայնքի դուրսմղումը արժանացել է համաշխարհային հանրության ուշադրությանը: Ըստ էության սա է հակամարտության արմատն ու հիմնական բովանդակությունը: Այդպիսով մենք գործ ունենք երկու պետությունների հակամարտությունների հետ: Ըստ կարեւորության հակամարտության երկրորդ մակարդակը առկա է Ադրբեջանի կառավարության եւ Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչության միջեւ: Երրորդը Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչության եւ ադրբեջանական փոքրամասնու-

նում առկա մարդկանց երջանկության մակարդակը: Իսկ կարո՞ղ ենք արդյոք մենք ասել, թե կրակող մարդիկ ավելի երջանիկ են դարձել: Գուցե ավելի նպատակահարմար է օգտագործել ա՞յս չափանիշը:

– **Այն օգտագործելով, մենք ձեզ հետ անկախությունից կզրկենք ոչ միայն Ղարաբաղին, այլեւ Ադրբեջանին եւ Հայաստանին...**

– Այո, բայց ստեղծված են իրավիճակի ընկալման որոշակի ստերեոտիպեր: Ես այդ հակամարտությունը համարում եմ մեծ դժբախտություն, որը պահանջում է շուտափույթ խաղաղ կարգավորում: Եւ այստեղ կուզենայի նշել հետեւյալը. Լեռնային Ղարաբաղում եւ հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքում կարելի է առանձնացնել մարդկանց երեք մակարդակ. 1) վերնախավ, որն ունի իշխանություն եւ ստանում է այս ամենի քաղաքական շահաբաժինները: Նա այնուամենայնիվ հետապնդում է իր քաղաքական կամ, ես կասեի, եսասիրական նպատակներ եւ չի կարող մինչեւ վերջ անաչառ լինել եւ խաղաղություն ցանկանալ, 2) այդ ղեկավարությանը մոտիկ կանգնած մարդիկ, որոնք իրականացնում են նրա քաղաքականությունը, այսինքն ինչ որ բան ստանում «կարկանդակից», 3) հասարակ մարդիկ, որոնք ըստ էության կրում են բոլոր զրկանքները: Ես կարծում եմ, որ Ադրբեջանի հետ հաշտությունը հնարավոր կլինի մարդկանց այս մասի շնորհիվ:

Ես գտնում եմ, որ հակամարտությունը պետք է կարգավորվի արդարացի կերպով: Մշակված սխեման չպետք է որեւէ մեկին թույլ տա իրեն զգալ հաղթող կողմ, իսկ մյուսին պարտված կողմ: Այլապես ապագայում միշտ ինչ որ մեկը կմտածի փոխվրեժի մասին: Մանավանդ որ, ինչպես ցույց է տալիս պատմական զարգացումը, հաղթողը միշտ չէ, որ իրական հաղթողն է: Շատ հաճախ պարտվողը վերաիմաստավորում է իր վիճակը եւ հասնում զարգացման ա-

ման տակ, ադրբեջանցիների վերադարձը Ղարաբա՞ղ:

– Խոսքը ինչպես ադրբեջանցիների մասին է, այնպես էլ հայերի: Մենք պետք է վերացնենք ռազմական գործողությունների հետեւանքները եւ միայն դրանից հետո կարող ենք սկսել Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի նորմալ քննարկումը: Այժմ Ղարաբաղի կարգավիճակի քննարկում սկսելը կնշանակեր ելնել սխալ պահին ստեղծված պատկերից: Վերականգնելով էթնիկական պատկերը, մենք հնարավորություն կունենանք հաշվի առնել այս շրջանում ներկայացված բոլոր մարդկանց շահերը: Մինչդեռ ներկայումս այդ շահերը կսահմանափակվեն բնակչության հայկական մասի շահերով:

– **Իմ արդեն հիշատակված Մութալիբովի հարցազրույցում Ադրբեջանի առաջին նախագահն ասում է, որ ձեր երկիրը գտնվում է քաղաքացիական պատերազմի շեմին: Դուք ինչպե՞ս կբնութագրեիք Ադրբեջանի ներքաղաքական իրադրությունը:**

– Ես ներկա իրադրությունը կգնահատեի որպես բավականաչափ կայուն: Ես ներքին իրավիճակների մասնագետ չեմ, բայց գործունեության իմ ոլորտի գնահատման հիման վրա կարող եմ ասել, որ կառավարման համակարգը դառնում է առաջվանից ավելի հստակ: Ըստ երեւույթին նման առաջընթաց գոյություն ունի նաեւ մյուս ոլորտներում: Եթե այդպես է, ես գտնում եմ, որ դա իշխանության կայունացման վկայությունն է: Ամենքին արդեն ձանձրացրել են ցնցումները: Մեր տարածաշրջանին ոչինչ այնքան հարկավոր չէ, որքան քաղաքական կայունությունը: Քանզի դա խաղաղության հասնելու ճանապարհն է: Ինչպես տեսնում եք, ես կրկին անցա հակամարտության թեմային, քանի որ վստահ եմ, որ քաղաքական կայունությունը եւ խաղաղության հաստատումը փոխկապակցված բաներ են:

Մոսկվա, 9 փետրվար 1995

ԱՆԾՈՒՆՈՒՄ ԻԳԻ ՑԸԿՐ

ԱՆՇՈՒՄԱՐԲ

«Լատվիան քաղաքական առումով ներգրավվել է Եվրոպայի մեջ»

ՌԻԳԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Լատվիայի վարչապետ Մարիս Գայլիսը մամուլի ասուլիսում հայտարարել է, որ Լատվիան քաղաքական տեսակետից ներգրավվել է Եվրոպայի մեջ: Վարչապետի մամուլի ասուլիսը կազմակերպվել էր Ստրասբուրգից նրա վերադարձից անմիջապես հետո, որտեղ Գայլիսը մասնակցել էր Լատվիային Եվրախորհրդի մեջ ընդգրկելու հանդիսավոր արարողությանը: Նրա խոսքերով, Լատվիան հաղթահարեց եւս մի կարեւոր փուլ Եվրոպական միություն մտնելու ճանապարհին: Առաջագայում Լատվիայի գերխնդիրը, Գայլիսի կարծիքով, եվրոպական կազմակերպությունների եւ անվտանգության համակարգերի մեջ ընդգրկվելն է: Վարչապետը նաեւ ավելացրել է, որ այս հարյուրամյակի վերջին ամենալավատեսական կանխատեսումներով Լատվիան կարող է ընդգրկվել եվրոպական միության մեջ, սակայն մինչ այդ պետք է տեղի ունենա համալատվիական հանրաքվե:

Կիրգիզիան չի պատրաստվում ընդգրկվել ՆԱՏՕ-ի մեջ

ԲԻՇՔԵԿ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կիրգիզ դիվանագետները եւ զինվորականները ՆԱՏՕ-ի «Գործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրին միանալու վերաբերյալ Կիրգիզիայի հնարավորությունները եւ առաջարկությունները ամփոփող նախապատրաստական փաստաթղթի մի նախագիծ են նախապատրաստել: Կիրգիզիայի հատուկ հանձնարարությունների դեսպան Դ. Կաղրակունովի կարծիքով ՆԱՏՕ-ի հետ նախատեսված համագործակցության գլխավոր ուղղությունները ռազմական բնույթ չունեն: Դրանք գիտական հետազոտություններ են, մարդասիրական միջոցառումներ եւ արտակարգ իրավիճակներում փրկարարական աշխատանքների իրականացում:

Կիրգիզ դիվանագետները եւ զինվորականները ցանկություն են հայտնել ծանոթանալ եվրոպայում զինված ուժերի նկատմամբ վերահսկողության իրականացման արեւմտյան փորձին, այն համակարգին, որի միջոցով քաղաքացիական անձինք մասնակցում են զինված ուժերի կառավարմանը: Նախատեսվում է, որ ծրագրին միանալու նպատակներից մեկն էլ օրենսդրական գործունեության ասպարեզում փորձի փոխանակումն է:

Ինչպես հավաստիացրել է դեսպան Կաղրակունովը, Կիրգիզիան չի պատրաստվում ընդգրկվել ՆԱՏՕ-ի մեջ եւ չի նախատեսում օտարերկրյա ռազմական բազաներ ստեղծել իր տարածքում:

ՏԱՍՍ-ՌՈՍ

Ուկրաինայում 1990-ի կենսամակարդակը կվերականգնվի 2015-ին

ԿԻԵՎ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՄԱՊՐԵՍ: Ինչպես գրում է Լվովի «Մոլոդա գալիչինա» թերթը, 1990-ի կենսամակարդակը վերականգնելու համար, փորձագետների կարծիքով, Ուկրաինային հարկավոր է 20 տարի, պայմանով, որ հանրապետությունն ամեն տարի վերադարձնի 1990 թվականից ի վեր կորցրած ազգային հարստություն 5 տոկոսը:

Ղազախստանը Թուրքմենիայի պարտքը կվճարի հացահատիկով

ԱԼՄԱԹԻ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՄԱՊՐԵՍ: Ղազախստանը անցյալ տարի 10,6 միլիոն դոլլար կազմած թուրքմենական էլեկտրաէներգիայի պարտքերը կմարի հացահատիկի առաքումներով: Ընդհանուր առմամբ հանրապետությունն ամեն տարի Թուրքմենստանից գնում է մոտ 80 միլիոն դոլլարի էլեկտրաէներգիա:

ԼՈՆԴՈՆ

«Մանդի թայմզ». Ռուսական մաֆիայի մուտքը արեւմտյան համակարգչային ցանցեր

ԼՈՆԴՈՆ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: Ռուսական մաֆիան պարբերաբար մուտք է գործում ԱՄՆ-ի եւ Արեւմտյան Եվրոպայի խոշորագույն արդյունաբերական ընկերությունների, ֆինանսական կազմակերպությունների եւ բանկերի համակարգչային ցանցեր: Լոնդոնյան «Սանդի թայմզ» թերթի տվյալներով, այս հիմնախնդիրը մասնավորապես քննարկվել է ամերիկյան հետաքննչական դաշնակցային բյուրոյի ղեկավարի այս տարվա հունվարին Մեծ Բրիտանիա կատարած այցի ընթացքում: «Էլեկտրոնային կողոպուտները», որոնք ամերիկյան կողմի կարծիքով իրականացնում են գլխավորապես մաֆիայի կողմից հավաքագրված համակարգչային գործի ռուս մասնագետները, տեղի են ունենում առնվազն ամիսը հազար անգամ: Դրա արդյունքում ընկերությունների եւ բանկերի վնասը սկսել է հասնել միլիարդավոր դոլլարների:

Այդ անտեսանելի վտանգը, նշում է «Սանդի թայմզը», կոմունիզմի փլատակներից հառնած կազմակերպված հանցագործության վերջին «ձեռքբերումներից» միայն մեկն է:

ԲԵԼԱՌՈՒՍ

Նախագահ Լուկաշենկոն պատրաստ է զրահաբաճկոն հագնել

«Բելինֆորմը» հաղորդում է. Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն պատրաստ է ինքը զրահաբաճկոն հագնել եւ պայքար սկսել հանցագործության դեմ:

Նախագահի անհանգստությունը պատահական չէ: Հանցագործությունը տառացիորեն համակել է հանրապետությունը, որը ոչ վաղ անցյալում հանգիստ, կայուն, խաղաղ հանրապետության համբավ ուներ: Անցած տարի գրանցվել է ավելի քան 120 հազար հանցագործություն: Դրանց աճի տեմպերով Բելառուսն արդեն առաջ է անցել հարեւան Ռուսաստանից, Ուկրաինայից, բալթյան երկրներից:

Ազատության մեջ են մնում հարյուրավոր սպանություններ եւ ավազակային հարձակումներ կատարած անձինք, անպատիժ գործում են ավելի քան 70 հանցավոր խմբավորում, որոնք միավորում են շուրջ 3000 ավազակների, ռեկետավորների, շորթիչների: Ձեռնախակի են դարձել հանրապետությանը մինչեւ վերջերս խորթ պատվերով սպանությունները:

Միայն անցած տարի Բելառուսում տարբեր պատճառներով զոհվել է 11800 մարդ: Իրավապահ համակարգը ի զորու չէ, օրինակ, կասեցնելու համատարած հարբեցողության հողի վրա կատարված հանցագործությունները: Խոսքը վերաբերում է նույնիսկ ոչ հարբածների կողմերի ժամանակ կատարված սպանություններին: Անցած տարի ավելի քան 1000 քաղաքացի, այդ թվում երիտասարդներ, մահացել են ռուսավորումից կամ սպիրտ պարունակող հեղուկների չարաշահումից:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

– Նախ, թույլ տվեք ողջունել ՀՌԱԿ գիտահետազոտական կենտրոնում աշխատանքի անցնելու կապակցությամբ և հարցնել՝ ո՞րն է լինելու Ձեր առաքելությունն այդ կենտրոնում:

– Գիտահետազոտական կենտրոնն իր բնույթով բազմաճյուղ է: Այն կոչված է հանրապետության քաղաքական, տնտեսական, իրավական և ազգային մշակութային կյանքում ծավալվող հարաբերությունների բազմակողմանի վերլուծության վրա հենվելով մշակել մեր ազգային պետականության կայացման գործընթացներում ՀՌԱԿ մասնակցությունն առավել արդյունավետ դարձնելու համար, ժողովրդի լայն շրջաններին մատուցել ժողովրդավարական բարեփոխումների վերաբերյալ ռամկավար ազատական հայեցակետը, մի խոսքով, դուրս գալ, այսպես կոչված, ստալինյան մակարդակից և ձեռնամուխ լինել հանրապետության կյանքի կարևոր իրադարձությունների տեսական իմաստավորմանը: Ի դեպ, այդ նպատակին է հետապնդում նաև ռամկավար ազատական «Պայքար» ամսագրի հայրենիք գալը. սկսած այս ամսվանից այդ ամսագիրը կհրատարակվի մեր հանրապետությունում:

Կենտրոնում ես զբաղվելու եմ մեր պետականության իրավական հիմքերի գիտագործնական հետազոտություններով, տեսական վերլուծությունների հետ մեկտեղ կմշակվեն մի շարք կարևորագույն օրենքների նախագծեր: Սակայն դա առանձին զրույցի թեմա է: Ասեմ միայն, որ առաջիններից մեկը կլինի «ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորների ընտրությունների մասին» օրենքի նախագիծը, որի համառոտ տարբերակը մշակվել է կենտրոնի կողմից, արժանացել ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության հավանությանը և հրապարակվել «Ազգում» (11.2.95 թ.):

– **Կարծում ենք, առիթ կլինի խոսելու կենտրոնում մշակվող օրինագծերի և, մասնավորապես, ընտրական օրենքի նախագծի մասին: Հետաքրքիր է իմանալ, թե այդ օրենքի ընդունումը որքանո՞վ է կապված Սահմանադրության հետ և ճիշտ կլինի՞ արդյոք ընտրական օրենք ընդունել մինչև ժողովրդավարական Սահմանադրության ընդունումը:**

– Բնականոն ուղին օրենսդրության ստեղծումն է Սահմանադրության հիման վրա, որը հենց դրա համար էլ կոչվում է հիմնական օրենք: Սա է ժողովրդավարական իրավական համակարգի կազմավորման օբյեկտիվ օրինաչափություններից մեկը. օրենսդրական համակարգի կառույցն սկսում են հիմքից և ոչ թե վերնահարկերից: ՀՌԱԿ-ի դիրքորոշումն այս հարցում միանշանակ է՝ նախ Սահմանադրություն և ապա ընտրական օրենք, օրենսդրական համակարգ իր բոլոր ճյուղերով:

Այս պարագայի գիտակցմամբ ՀՌԱԿ-ը ձեռնամուխ եղավ ՀՀ Սահմանադրության իր նախագծի ստեղծմանը, ակտիվորեն մասնակցեց վերջին նախագծի մշակման գործին: Այսօր էլ ՀՌԱԿ-ը, հանձին Հանրապետական վարչության անդամ, ԳԽ պատգամավոր, պրոֆեսոր Ռաֆիկ Պետրոսյանի, ներկայացված է ՀՀ ԳԽ սահմանադրական հանձնաժողովում, որտեղ մշակվում է հանրապետության հիմնական օրենքի միասնական նախագիծը:

Որևէ կասկածից դուրս է Սահմանադրության գերապատվությունն ամեն մի, այդ թվում նաև ընտրական օրենքի նկատմամբ, որը կանխորոշում է հիմնական օրենք–ընտրական օրենք–ազատ ընտրություններ բնականոն հաջորդականությունը: Ժողովրդավարական Սահմանադրության ընդունումն ազատ ընտրությունների անցկացման նախապայմանն է:

– **Իսկ ինչի՞ կհանգեցնի հակառակ հաջորդականությունը:**

– Դրա բացասական հետևանքներն այսօր էլ ակնհայտ են: Անցած հինգ տարիների ընթացքում ԳԽ-ին չհաջողվեց ստեղծել սահմանադրական հիմքերին խարսխված օրենսդրական համակարգ և չէր էլ կարող ստեղծել: Նրա կողմից ընդունված փոքրաթիվ օրենքներն իրենց անկատար, իրար հակասող և հաճախ էլ իրարամերժ դրույթներով, այսօր խառնաշփոթ են ստեղծում հանրապետության կյանքի տարբեր ոլորտներում, խոչընդոտում ազատ տնտեսական հարաբերությունների ծավալմանը, ինչպես հարկն է չեն երաշխավորում մարդու և քաղաքացու իրավունքների ու ազատությունների իրականացումը:

– **Գործնականում ինչպե՞ս եք պատկերացնում խնդրի լուծումը:**

– Հուսով եմ, որ մարտ ամսին կավարտվեն ՀՀ Սահմանադրության միասնական նախագծի մշակման աշխատանքները: ԳԽ-ը հնարավորություն կունենա ընդունել այն և հիմնական օրենքի դրույթների համաձայն վերախմբագրել և ընդունել ժողովրդավարական ընտրական օրենք:

Հակառակ դեպքում, դժվար է անգամ մեկ առ մեկ թվարկել այն բոլոր բարդությունները, որոնք կառաջանան հանրապետության կյանքում: Երբ Սահմանադրությունն ընդունվի ընտրական օրենքից և ընտրություններից հետո, որպես նվազագույն չարիք կպահանջվի նույն տարում կրկին անցկացնել խորհրդարանի ընտրություններ, որը ոչ միայն կապված է հսկայական անտեղի ծախսերի հետ, այլև կշիկացնի քաղաքական կյանքի առանց այդ էլ լարված մթնոլորտը:

– **Իսկ եթե չընդունվի ոչ մեկը և ոչ մյուսը:**

– Օրակարգի հարց կդառնա ժողովրդավարության գոյությունը. ընտրությունները կանցկացվեն նախկին խորհրդային ընտրական օրենքին համապատասխան և առաջիկա հինգ տարում հանրապետությունը չի ունենա բանիմաց և կատարյալ օրենսդրություն ստեղծելու ունակ պատգամավորներից կազմված խորհրդարան:

Ես չէի ուզի մեր զրույցն ավարտել հոռետես կանխագուշակմամբ: Հուսանք, որ Սահմանադրության և ընտրական օրենքի ընդունման գործը կընթանա բնականոն ճանապարհով:

ԱՍԲԻՌՆ

Ժողովրդավարական Սահմանադրության ռամկավար ազատական հայեցակետը

Ազատ ընտրությունների նախապայմանը ժողովրդավարական Սահմանադրության ընդունումն է

Հանրապետությունում ժողովրդավարական կարգերի կազմավորումը թևակոխել է իր վճռորոշ փուլը. ավարտին են մոտենում ՀՀ Սահմանադրության միասնական նախագծի մշակման աշխատանքները, ԳԽ-ում քննարկվում են խորհրդարանի պատգամավորների ընտրությունների մասին օրենքի նախագծերը: Այս կարևորագույն իրավական ակտերի միջև եղած կապերի մասին «Ազգի» հարցերին պատասխանում է ՀՌԱԿ նորաստեղծ գիտահետազոտական կենտրոնի գլխավոր մասնագետ, իրավագիտության դոկտոր Վլադիմիր Նազարյանը:

ԲԵՅՐՈՒԹ

Գարեգին Բ կաթողիկոսը հարցականի տակ է առնում ՀՀ նախագահի հրամանագիրը

Բեյրութում լույս տեսնող «Ազդակ» օրաթերթի հունվարի 30-ի համարում հրապարակված մի ընդարձակ հարցազրույցում, որի հիմնական թեման կազմում է Մեծ եղեռնի 80-ամյակը արժանի շուքով և ազգային համախմբման պայմաններում արժանավայել նշելու հարցը, Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն ՀՅԴ Լիբանանի կենտրոնական կոմիտեի պաշտոնաթերթում անդրադարձել է նաև Հայաստանի ներքաղաքական հարցերին: Պատասխանելով թղթակցի այն հարցին, թե ինչպես է գնահատում ՀՅԴ գործունեությունը Հայաստանում ժամանակավորապես կասեցնելու մասին ՀՀ նախագահի հրամանագիրը, Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսը մասնավորապես հայտարարել է. «Բնականաբար, մենք, որպես հոգևոր պետ, Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսի մեր պատասխանատվությամբ, պետական և քաղաքական կուսակցական հարցերով չենք զբաղվիր: Եւ ինչ որ պիտի ըսեմ, զուտ ազգային և մարդկային ընդհանրական մտահոգություններէ կբխի: Անշուշտ, որևէ արտացոլ հայու նման մենք ալ կցավինք ստեղծված կացության համար»: Ապա, անցնելով բուն նյութին, Գարեգին Բ-ն ասել է. «Մեր հայ ազգային երեք քաղաքական կուսակցությունները, անոնց շարքին ՀՅ Դաշնակցությունը, անցնող հարյուրամյա մեր պատմության մեջ մեծ դեր են կատարած և կշարունակեն կատարել ներկայիս, մեր ժողովուրդի արդար իրավունքներու հետապնդման և հայրենի պետականության նվիրական առաքելության մեջ: Անոնք նեղ իմաստով զուտ քաղաքական կազմակերպություններ չեն: Ընդհանրապես ազգային նկարագիր ունին: Պարկ է, որ անոնց գործունեությունը ըստ այդմ նկատի առնվի»:

Ինչ վերաբերում է բուն հրամանագրին, Գարեգին կաթողիկոսը հաստատել է. «Որևէ արարք հայրենիքին ապահովության դեմ ուղղված, և կամ որևէ հակաօրինական գործ, որևէ անհատի կամ որևէ խմբակցության կողմե կատարված, բնականորեն նախ կքննարկվի և ապա կդատվի ժողովրդավար և ազատ պետություններու հատուկ իրավական և դատավարական կառույցներու և գործընթացներու միջոցով: Կխորհիմ, որ այսօրվան ստեղծված խառնակ նվազ տարողություն կունենար, եթե այս մոտեցումով նկատի առնվեին հարցերը և ամբողջ կուսակցության մը կազմակերպական կառույցը, գործունեությունը և մամուլի հրատարակությունը չարգիլվեին Հայաստանի մեջ»:

Վերջում Գարեգին կաթողիկոսը հարց է տվել. «Պարկ կա՞ր այդ կուսակցության գաղափարականը բաժնող, բայց մշակութային, բարեսիրական, մարմնակրթական ու մարզական նվիրյալ աշխատանքի լծված կազմակերպությունները, ինչպես ՀՕՄ-ը, Համազգայինը, ՀՄԸՄ-ն են, բարկվեին խիստ հետապնդումներու»:

ԱՃԱՐԱՎ

Փախստականների համար ՄԱԿ-ը կառուցում է Կարին ավանը

Աճարայի շրջանում զաղթականների համար կառուցվում է Կարին ավանը: 1994 թ. դեկտեմբերի 10-ին ավանային խորհրդի նախագահ ընտրվեց Հայկազ Տեր-Գուլանյանը:

Կարին ավանը կառուցում է ՄԱԿ-ը: ՄԱԿ-ի փախստականների գործերի կոմիտեի անդամ Սուրենդրայ Բանսելի կարծիքով, յուրաքանչյուր առանձին տան ֆինանսավորումը կարժենա 2700 դոլար: Տունը բաղկացած է մեկ սենյակից, խոհանոցից և սանհանգույցից, ընդամենը 36 քառակուսի մետր: Առայժմ տունը գրեթե պատրաստ վիճակում է, առկա են թե ծածկածքը և թե սանհանգույցի համալիրը: Հենց այդ վիճակում սկսվեց տների բաշխումը: Յուրաքանչյուր տանտիրոջ բանալիների հետ մեկտեղ տրվում են վառարան և մեկ խմ փայտանյութ ջեռուցման համար: Միայն ջեռուցումից հետո նորոգման բրիգադը ձեռնամուխ կլինի հարդարմանը: Այսպիսով, թեև տները դեռ լիովին պատրաստ չեն, բայց այսօր տան հայրը նյութական է դառնում:

Մեր այն հարցին, թե ՄԱԿ-ը 1994 թ. քանի տուն է կառուցել Հայաստանում, Հայաստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ Սուրենդրայ Բանսելը պատասխանեց, որ ամբողջ հանրապետությունում փախստականների 398 ընտանիքներ 1994-ը ստացել են տան բանալիներ:

Մենք նաև հետաքրքրվեցինք, թե կոնկրետ որ երկրներն են ֆինանսավորում այդ կարևոր նախագիծը: ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչը բավական խուսափողական պատասխան տվեց, երկրների անունները չտալով: 1995 թ., ինչպես ասաց ՄԱԿ-ի հանձնաժողովի ներկայացուցիչը, ՄԱԿ-ի գծով տներ կկառուցվեն փախստականների 700 ընտանիքների համար:

Կարին ավանը արդեն գրեթե կառուցված է: Ինչպես մեզ ասաց ավանային խորհրդի նախագահ Հայկազ Տեր-Գուլանյանը, 1995 թ. նախագծում այժմ կան 192 տնակ, որոնց համար նախատեսված միջնակարգ դպրոց (արժեքը 60 հազար դոլար), ավանի կենտրոնում եկեղեցու կառուցում, երաժշտական դպրոց (որն այժմ ծվարել է վագոնիկներում, ինչպես միջնակարգ դպրոցը), մանկապարտեզ: Ապա, շարունակելով խոսակցությունը հետագա կարիքների մասին, Հայկազ Տեր-Գուլանյանը նշեց, որ մեկ ամիս հետո ավանում կբացվի կապի բաժանմունք:

Այս բոլոր առաջագայի ծրագրեր են և, դատելով ավանային խորհրդի նախագահի վճռական ու գործնական բնավորությունից, դրանք կիրականացվեն:

Սակայն կան նաև չլուծված խնդիրներ, որոնք կենսականորեն կարևոր նշանակություն ունեն: Պայմանավորվածության համաձայն, ջրամատակարարման, էլեկտրամատակարարման և կոյուղու համակարգը ֆինանսավորվելու է ՄԱԿ-ի համակարգում գտնվող բրիտանական մարդասիրական XFAM կազմակերպության կողմից: Բայց կան նաև որոշակի աշխատանքներ, որոնք պետք է լինեն տեղական և հանրապետական գերատեսչությունների տնօրինության տակ:

Ինչպես մեզ ասաց ավանային խորհրդի նախագահ Հայկազ Տեր-Գուլանյանը, հանրապետական նախարարությունները առայժմ ոչ մի կոպեկ չեն ծախսել: Իսկ աշխատանքը շատ է. ամենակարևորը նորավանային մոտ 12 կիլոմետրանոց ճանապարհն է, որի բացակայության դեպքում կյանքն ավանում պարզապես անտանելի կդառնա ցեխի պատճառով:

Իր խոսքի վերջում Հայկազ Տեր-Գուլանյանը շնորհակալություն հայտնեց փախստականների պետ. վարչության պետ Վլադիմիր Մովսիսյանին և վարչության պատասխանատու աշխատակից Ռուբեն Բաղդասարյանին, Shelter կազմակերպության աշխատակից Անահիտ Սարգսյանին: Եւ սա միայն հարգանքի տուրք չէ, այլ փաստերի ազնիվ արձանագրում: Դատելով նյութերից, ներդրած եռանդ ու կայուն աշխատանք է կատարվում մեր բազմաչարչար փախստականների համար տների կառուցման նպատակով:

ՌՈԶԱ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ

Նոր խանութներում ամեն ինչ ընտիր է, գները՝ նույնպես

Այսօր Երևանում հայտնվել են խանութներ, որոնց դռներից մտնելը քայլ է մեր իրականությունից այն կողմ: Առևտրի կազմակերպման նոր ձևը՝ բարձրորակ, գեղեցիկ փաթեթավորված ու մատուցված տեսականի, բարձրաճաշակ ձևավորված սրահներ, ուր մեղմորեն հնչում է երաժշտությունը, այլ շրջող կիրթ վաճառողուհիներ, սպասարկման բարձր կուլտուրա, որպես ցանկություն և ճաշակի դրսևորում վաղուց կար, բայց դրա հնարավորությունները նոր նոր են սկսվում:

Տեսականու մեծ մասը ներմուծված է: Բնականաբար: Բայց ներկայացնելու և արտահանելու սեփական տեսականի էլ կարող ենք ունենալ, երբ այն անձինք, ովքեր կազմակերպում են դրանց արտադրությունն ու մատուցումը, պատասխանատվություն զգային դրանց որակի համար: Ի դեպ, հենց նրանք էլ արտասահմանյան քաղաքացիների և դիվանագիտական կորպուսի հետ միասին կազմում են վերոհիշյալ խանութների հաճախորդների էական մասը:

Խանութներից մի քանիսում («Փոքրիկ շուկա», «Առագաստ») վաճառում են նաև հայաստանյան գյուղատնտեսական ապրանքներ: «Առագաստի» տեղական տեսականին գլխավորապես սեփական ֆիրմայի արտադրությունն է (մսեղեն, կաթնեղեն): «Փոքրիկ շուկայի» հայթայթման աղբյուրը չկարողացանք ճշտել, քանի որ նրանք իրենց առհասարակ դեռ կատարյալ չեն համարում և հարմար չգտան ներկայանալ: Համեմատելով հոլանդական պտուղ-բանջարեղենի խանութների հետ, ուր հատուկ աշխատողներն ամեն վայրկյան տեսականավորում, բարձացնում, պարզապես խնամում են տեսականին, «Շուկան» դեռ հեռու է այդպիսին լինելուց, բայց կոկիկությունն արդեն առինքնող է:

Հիմնահարցեր կան, իհարկե: Ապրանքների ձեռքբերման, տրանսպորտային ծախսերի, փոխադրումների: Ամեն ինչ սեփական նախաձեռնությամբ է արվում, պետական օղակների հետ համագործակցություն և փոխադարձ աջակցություններ դեռ չկան: Արևելյան, հատկապես իրանական շուկայի տարածման դիմաց դեռևս ոչինչ չունենք դնելու, որովհետև մեծ ծախսերի դիմաց ստիպված են թանկ վաճառել: Իսկ ժողովրդի մեծ մասը ստիպված է համակերպվել եղած չեղած էկզոտիկներով և մատչելի գներով: Այնինչ իրանցիք հյուրանոցային տնտեսությունների բավարարության կամ բանկության պաշտպանությամբ դասավորված տնտեսներ հիմնավորվում են և բացում ոչ բարձր, մատչելի գներով խանութներ: Սակայն դա մեր մեղքն է և լուծումն էլ արդեկի չէ, որ պիտի լինի: Շուկան իր օրենքներն է պարտադրում, և ցանկալի կլիներ, որ գների կարգավորումը թելադրվեր այդ ճանապարհով, և էլիտար խանութներ ստեղծելու ընդունակ գործարարներն ու ոչ միայն նրանք ավելի շատ մտածեին առևտրի ընդլայնման միջոցով գները մատչելի դարձնելու կամ մրցակցությամբ դիմանալու այլ ձևերի մասին: Որովհետև հայաստանաբնակներից շատերի համար անհասանելի են ոչ միայն եվրոպական բարձրորակ ապրանքատեսակների, այլև գոյություն ունեցող ամենացածր գներն անգամ:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Անդրադառնալով Իռլանդական հեղափոխական բանակի (ԻՀԲ) հայտարարած հրադադարից հինգ եւ [illegible] կողմից գործողությունների դադարեցումից երկու ամիս անց շրջանում բնակվող կյանքի վերահաստատմանը, անգլիական «Էկոնոմիստ» հանդեսի մեկնաբանը գրում է, թե խաղաղությունը դեռ վերջնական չի կարելի համարել: Ամիսներ, իսկ գուցեեւ տարիներ կպահանջվի այն հարցի լուծումը, թե ով պետք է կառավարի շրջանը: Իսկ դեկտեմբերի 18-ին Հյուրից: Երկու երկրների ազգայնական կուսակցությունների (պահպանողական եւ Ֆիանաֆեյլի) ղեկավարները Իռլանդիայի երկու կողմերին համաձայնություն էին առաջարկում, բայց ի՞նչ գնով եւ ի՞նչ երաշխիքներով:

Ռեյնոլդսի պաշտոնից հեռանալուց հետո երկրի ղեկավարությունն անցել է կոալիցիոն կառավարությանը, որը գլխավորում է Ջոն Բրութոնը՝ Ֆինեգել կուսակցությունից: Վերջինս երբեք չի թաքցրել հյուսիսի ազգայնականների հանդեպ ունեցած մյուս կողմին: Ճիշտ է, փոխզիջումն ի վերջո երեւի կկայանա, բայց առայժմ ԻՀԲ-ի եւ լոյալիստ պահանջները համապատասխանաբար ինքնորոշում ամբողջ Իռլանդիայի եւ նրա միայն հյուսիսային մասի համար, առայժմ մնում են փոխադարձաբար անընդունելի: Նույնիսկ շրջանի առավել խաղաղ տրամադրված քաղաքական կուսակցությունները չեն կարողանում 25 երկար ու ձիգ եւ ժամանակ արյունալի տարիներից հետո միմյանց հետ համաձայնության

ԻՌԼԱՆԴԻԱ

Տեւական խաղաղությունը մոտալուտ չէ

սիսային Իռլանդիայի Շին Ֆեյներների կուսակցության (ԻՀԲ-ի քաղաքական թեւը) եւ բրիտանական կառավարության պատասխանատու անձնավորությունների միջեւ «բացառիկ» բանակցությունների նախօրյակին հայտնաբերված ռումբը մոտակա կանալի խանութում, ձեռք բերված ամեն հաջողություն զրոյի է հավասարեցնում: Կասկածներ կան, որ դա ԻՀԲ-ի գործն է, չնայած վերջինս կտրականապես հրաժարվել է պատասխանատվությունից նշելով, որ ռումբը կարող էր տեղադրված լինել բրիտանական գաղտնի գործակալության կողմից:

Մտահոգություն է պատճառում քաղաքական իրավիճակը Լոնդոնում եւ Դուբլինում: 1993 թվի դեկտեմբերին Բրիտանիայի եւ Իռլանդիայի վարչապետներ Ջոն Մեյջորի եւ Ալբերտ Ռեյնոլդսի կողմից հրապարակված համատեղ հայտարարությունը շրջանում կայունության հաստատման կոչ էր անում, մտադրելով որոշակի ուղիներ այդ անորոշությամբ, որոնցից ամենակարեւորը հրաժարումն էր ինքնորոշման վերաբերյալ ամեն տեսակի ծայրահեղական պահանջներից: Բայց դա չէ՞ր նշանակում հրաժարում հակամարտության սկզբունքային հարցեցած իր անբարյացակամությունը: Մյուս կողմից, Ջոն Մեյջորը իր, հերթին գլխավորում է Անգլիայի պատմության մեջ այժմ ամենահեղինակազրկված կուսակցությունը: Այն

պես որ երկու ղեկավարներից ոչ մեկի վիճակն այնքան նախանձելի չէ, որ պայմանագրի բեկում փոխզիջումային մի տարբերակ պարտադրի զալու եզրեր գտնել:

Քաղաքական ամեն մի բանակցությունից առաջ բրիտանական կառավարությունը Շին Ֆեյներներից պահանջում է զինաթափում, մինչ վերջիններս պնդում են, որ պահանջը տրամաբանական չէ, քանի որ բրիտանական բանակը հազարավոր բողոքական քաղաքացիների հավասարին այդ խմբավորումը զինված է: «Մենք միայն մեր ընտրողների մանդատներով ենք զինված», հայտարարում են Շին Ֆեյներները: Որոշ քաղաքագետներ գտնում են, որ բրիտանացիների տակտիկան (զինաթափման հարցը առաջնային համարելը) սխալ է: Նրանց կարծիքով կարգավորման կարելի է հասնել սահմանային կետերի եւ հավասար հարցանքի իրավունքներ շնորհելով եւ ժամանակավոր հանրաքվեի անցկացմամբ: Իսկ խորհրդարանական, օրենսդրական հարցե՞րը, պնդում են ուրիշները: Չէ՞ որ արդեն քանի տարի է, ինչ Շին Ֆեյներները պահանջում են, որ հյուսիսում վերջ տրվեն բրիտանական իրավասություններին:

Այնպես որ անցյալի մղձավանջներից ձերբազատվելը դյուրին գործ չէ: Երկարատեւ հակամարտությունից հետո տեւական խաղաղության ձեռք բերելը միշտ էլ բարդ խնդիր է եղել:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ-ի պետական արխիվը բարձիթողի վիճակում

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսում դեմոկրատների եւ հանրապետականների մեծ ճակատամարտերից բացի գոյություն ունի մեկ այլ ճակատամարտ, որի մասին քիչ է խոսվում, բայց որի ավարտը կարող է բախտորոշ լինել Միացյալ Նահանգների պատմության համար: Խոսքը պետական արխիվի նոր տնօրենի նշանակման մասին է: 1934 թ. հիմնված այդ հաստատությունն ամփոփում է երկրի ամբողջ «հիշողությունը» դրա ստեղծման պահից մինչեւ օրս:

Իրոք, պետական արխիվի հավաքածուները վիթխարի են եւ բովանդակում են Միացյալ Նահանգների ամբողջ պատմությունը 1774 թվականից ի վեր: Այնտեղ կարելի է գտնել ոչ միայն երկրի հիմնարար փաստաթղթերը՝ Անկախության հռչակագիրը, Սահմանադրությունը, Իրավունքների օրինագիծը, այլեւ դաշնակցային կառավարության եւ վարչակազմերից յուրաքանչյուրի բոլոր արխիվները, որոնք պարունակում են դիվանագիտության, պատերազմների, պայմանագրերի (օրինակ, Լուիզիանայի նահանգի գնման) հետ կապված փաստաթղթեր եւ բազմաթիվ այլ փաստաթղթեր: Առկա են նախագահ Ջոն Քենեդիի սպանությանը վերաբերող արխիվներ, Ռիչարդ Նիքսոնի դեռեւս չհրապարակված եղբայրների ձայնագրություններ, զարմանալիորեն «Տիտանիկ» խորտակված նավի կործանման հետ կապված փաստաթղթեր, Մեծ լճացման տարիներին սնանկացած ագարակների փաստաթղթերի արխիվները, ինչպես նաեւ կինոստուդիաների ամերիկահպատակ դասընթացների կամ չինացիների ներգաղթին վերաբերող բազմաթիվ փաստաթղթեր:

Ընդհանուր առմամբ, ԱՄՆ-ի պետական արխիվը պարունակում է ա-

վելի քան 4 միլիարդ փաստաթուղթ եւ 7 միլիոն լուսանկար: Բացի դրանից, պետական արխիվին տնօրինում է նախագահական 10 գրադարաններ, որտեղ պահվում են երկրի նախագահների անձնական փաստաթղթերը:

Այդուհանդերձ, պետական արխիվը հայտնվել է բարձիթողի վիճակում, չնայած այն բանին, որ դրա աշխատանքի պորտն ընդլայնվել է նախագահ Ռեյգանի անձնական գրադարանի կառավարման հետ կապված նոր խոզերի պատճառով, իսկ շուտով արխիվի տնօրինությանը կհանձնվի նաեւ նախագահ Բուշի գրադարանը: Չնայած գործունեության դաշտի ընդլայնմանը, պետական արխիվի անձնակազմը վերջերս կրճատվել է, իսկ հաստատության ամբողջ բյուջեն կազմում է հազիվ 200 միլիոն դոլար:

Սթենֆորդի համալսարանի պատմության պրոֆեսոր Բարտոն Բեռնսթայնը զանգստվում է, որ պետական արխիվը չափազանց կարեւոր այդ հաստատությունը լիովին կազմալուծված է: Վերելակների մի մասը արդեն 30 տարի է, ինչ չի գործում: Բայց ամենամեծ մտահոգությունն այն է, որ այդ վիթխարի ձեռնարկությունը երկու տարի է, ինչ տնօրեն չունի, քանի որ Սպիտակ տունը ժամանակ չի գտնում համար տնօրեն ընտրելու: Սթենֆորդում գտնվող Հուվեր հաստատության գլխավոր արխիվավարուհի Էլեն Վանկամպը դժգոհում է այն բանից, որ ԱՄՆ-ի կառավարությունը մեծ կարեւորություն չի տալիս իր պատմական փաստաթղթերին, ինչպես դա անում են մյուս երկրների կառավարությունները: Խոսքը ժամանակավորապես տնօրենի ընտրության մասին է: «Տնօրենը բախտորոշ տեղ է զբաղեցնում նման հաստատությունում, քանզի նա է վճռում, թե որ փաստաթղթերը պետք է անկարեւոր համարվեն եւ որոնք լավ պահպանվեն»: Խոսքը վերաբերում է ոչ միայն փաստաթղթերին, այլեւ տեսաժապավեններին, համակարգիչների սկավառակներին եւ այլն, նշում է պատմաբան Ջոն Պրադոսը: Տնօրենը փաստորեն այն անձն է, որը վճռում է, թե երկարատեւ ամերիկացիները, ինչպես նաեւ օտարները ինչ պետք է իմանան իրենց երկրի մասին»:

«Լը Պուեն», 28 հունվար

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վիճելի տարածքները հավանաբար կտրվեն Ճապոնիային

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՄԱՊՐԵՍ: Ինչպես «Իզվեստիա» թղթակցին հայտնեցին Կունաշիր կղզուց եկած վերաբնակիչները, Կուրիլյան շարքի այդ կղզում գրեթե ամեն գիշեր ցնցումներ են լինում: Այստեղ արդեն վարժվել են 1 բալանոց ցնցումներին: Վերջերս ակտիվանում են հրաբուխները: Մենդելեեւի անվան հրաբխի շրջանում սեյսմաբանները նշում են գազերի կուտակում, մեծ ակտիվություն է նկատվում Տյատիի ընդերքում: Կունաշիրում մշտական գրանցում ունեցող մարդիկ գրեթե չեն մնացել. նյութական վնասի դիմաց դրամական փոխհատուցում է վճարվում միայն անձնագրում դուրսգրման կնիքի առկայության դեպքում: Գաղթյալների կարծիքով, որոնց անուղղակի փաստեր թույլ են տալիս ենթադրել, որ վիճելի տարածքները այնուամենայնիվ կհանձնվեն Ճապոնիային:

Իսրայելն աջակցում է ռումինական օդուժի արդիականացմանը

ԲՈՒԽԱՐԵՍՏ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Ռումինիան իր օդուժի ՄԻԳ-21 եւ ՄԻԳ-23 մակնիշի մարտական մեքենաները տեխնիկական հանդերձման եւ արդիականացման նպատակով ուղարկում է Իսրայել: Այս մասին տեղեկացրել է «Էվենիմենտուլ զիլեյ» թերթը: Թերթի ունեցած տվյալներով, ՄԻԳ-21 մակնիշի ինքնաթիռները ներկայումս կազմում են Ռումինիայի օդուժի տրամադրության տակ եղած ինքնաթիռների համարյա կեսը: Նախատեսվում է, որ ստանալով իսրայելյան տեխնոլոգիան, Ռումինիան կկարողանա ինքնուրույն արդիականացնել իր մարտական ինքնաթիռները՝ սեփական ավիանորոգման գործարաններում:

Թանսու Չիլլեր. «Արեւմուտքը չպետք է պատմական սխալներ գործի»

ԱՆԿԱՐԱ, 13 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հաղորդում է թուրքական «Ջումհուրիյեթ» թերթը, Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը հայտարարել է, թե ինքը հույս ունի, որ «Արեւմուտքը պատմական սխալ չի գործի» Մաքսային միության հարցով գործընկերների հանձնաժողովի հանդիպումների ժամանակ: Հանդիպումները պետք է կայանան մարտի 6-7-ը Բրյուսելում: Չիլլերը նաեւ հայտարարել է, թե «Մաքսային միության հարցը տեխնիկական է: Մարդու իրավունքների խնդրի հարցերը դրա հետ ընդհանուր բան չունեն»:

ԷՍՍԵՆ

Եվրոպան ստեղծում է մեկ միասնական համայնք

«Վերջին 10 տարիները Եվրոպայի համար հաջողության տարիներ էին», այսպես է գնահատվել Արեւմտյան Եվրոպայի 15 երկրների միությունը անցյալ տարվա դեկտեմբեր ամսին գերմանական Էսսեն քաղաքում տեղի ունեցած Եվրամիության համաժողովի ժամանակ: Միության անդամ երկրների ներկայացուցիչները նշել են նաեւ տարածաշրջանի կարեւորությունը եւ ԱՄՆ-ի եւ Ճապոնիայի հետ նրա մրցունակության բարձրացումը: Ներկայումս Եվրամիության տարածքը կազմում է 3,2 մլն քառ. կմ: Այս տարվա հունվարի 1-ից Եվրամիության բնակչության թիվը 22 մլն-ով ավելանալուց հետո ներկայումս կազմում է 370,6 մլն մարդ: Ֆինլանդիան, Շվեդիան եւ Ավստրիան, Եվրահամայնքի մեջ ընդգրկված Արեւմտյան Եվրոպայի գրեթե բոլոր երկրները՝ բացառությամբ Մալթայի, Լիխտենշտեյնի, Իսլանդիայի, Շվեյցարիայի եւ Նորվեգիայի, կանգնած են մեկ միասնական ապագայի առջեւ: 1995 թ.-ի հունվարի 1-ից Ֆրանսիան, ստանալով Եվրախորհրդում նախագահողի իրավունք, վերացրեց Գերմանիայի՝ որպես Եվրամիության կենտրոնակայանի մենաշնորհը: Այսուհետեւ Բոննը եւ Փարիզը հաջորդաբար կիրականացնեն Եվրախորհրդի նախագահությունը: Էսսենյան խորհրդաժողովը ընդունել է մինչեւ 2000թ.-ը իրականացվելիք կարեւոր մի քանի ծրագրեր: Դրանք են. 1) Եվրոպայում գործազրկության նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների կոորդինացումը, 2) հաղորդակցական կապերի ընդլայնումը, որին նվիրված 14 ծրագրերի իրականացման համար 1995թ.-ին կհատկացվի մոտ 3,8 մլրդ գերմանական մարկ, 3) ներքին եւ արտաքին անվտանգության ապահովումը Արեւմտյան Եվրոպայում: Խորհրդի որոշմամբ 1995թ.-ի առաջին կեսին կսկսվի Եվրոպոլի շինարարությունը, 4) Հյուսիսային Իռլանդիայում խաղաղության հաստատման գործընթացի ավարտը, որի համար կտրամադրվի 600 մլն. մարկ: Բացի այդ, խորհրդաժողովի առաջադրած ծրագրերից են նաեւ Եվրոպայի ընդհանուր ջեռուցման համակարգի ստեղծումը, ծրագրեր կանանց եւ էկոլոգիական հիմնահարցերի վերաբերյալ:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

ՊԱՂԵՍՏԻՆ

Արաֆաթի կինը չի ցանկանում ապրել աղքատ պաղեստինցու պես

31-ամյա Սուհա Արաֆաթը՝ ՊԱԿ-ի նախագահ 65-ամյա Յասեր Արաֆաթի կինը, դեկտեմբերի սկզբից ի վեր ապրում է իր մոր մոտ, Փարիզում՝ ամուսնուց բաժանված: Պաղեստինի թիվ մեկ կինը բողոքում է ամուսնական տարաձայնություններից եւ իր հայրենի Գազայի ապրելակերպի դեմ, գրում է գերմանական «Շպիգել» հանդեսն այս տարվա իր առաջին համարում: Բոլոր փորձերը համոզել ամուսնուն համեստ ընտանեկան տնից մի ավելի հարմարավետ եւ մեծ տուն տեղափոխվել, մինչեւ այժմ չեն հաջողվել: Պարտիզանների նախկին ղեկավարը չի ցանկանում նաեւ ցեխոտ շքամուտքը սալարկել տալ, սեփական գեներատոր գնել, չնայած որ իր կինը բողոքում է, թե աղքատ Գազայում ամեն 5 րոպեն մեկ լույսն անջատվում է: Սուհան զարմանում է, որ իր ամուսինը ցանկանում է Գազայում «ամենաաղքատ պաղեստինցու պես» ապրել: Սուհան անհանգստանալու պատճառ ունի, որովհետեւ հղի է, եւ հնարավոր է, որ ծննդաբերությունն անհաջող անցնի, քանի որ Արաֆաթը գիշերներն աշխատանքից տուն է գալիս աղմկարար թիկնապահների ուղեկցությամբ, մինչդեռ տանը միայն մի ննջասենյակ կա:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Սեփականաշնորհումն անվերջ ավերում է դիզայնը

Իսկ չեռավորման պետական պատվեր չկա

Շաբաթ օրը Կամերայինի Fe պատկերասրահում բացվեց Շամիր Շահիրյանի անհատական ցուցահանդեսը: Ծնվել է 1962-ին, Երեւանում, ավարտել է մանկավարժական ինստիտուտի նկարչագծագրական ֆակուլտետը: Մասնագիտությամբ դիզայներ է, մասնակցել է միջազգային մի շարք մրցույթների, Բուդապեշտի միջազգային մրցույթում (1988-ին) Հայաստանը ներկայացնող եւ գլխավոր մրցանակակիր խմբի 3 անդամներից է: Որոշել է հիմնել «Դիզայն-13» ֆիրման:

Շամիրի գեղանկարչական աշխատանքների մեջ գերիշխում են արտաքին կտավները, որոնք հետաքրքիր են հատկապես նյութի ընտրության մեջ: Բացի կտավից, թղթից, հեղինակը գործածել է ղարկի կտոր եւ մուգ շագանակագույն հոլլափրդի մակերեսը: Երկու դեմքում էլ դիզայների հայացքը բավականաչափ ներկա է, ծակոտկեն ղարկի շատ հաճախ յուղաներկով չցված անցքերը կամ հոլլափրդի փայլի-

Բուդապեշտում, դիզայնի ամենամյա մրցույթներից հետո, քաղաքը 3 օրում անճանաչելիորեն փոխվում էր: Երկրաշարժից հետո մեզ մոտ էլ ուզում էինք նման մի մրցույթ կազմակերպել, չստացվեց: Չմոռանանք ասել, որ մրցույթում հաղթած ընկերները վաղուց արտասահմանում են, աշխատում են մասնագիտությամբ, լավ վաստակում են: Իսկ Երեւանում մնացել են ավելի շատ ոչ պրոֆեսիոնալները:

րողություն ունեցողները, պատվիրատուները խանութպաններն են:

Որոշ զիջումներ ես էլ պատրաստ եմ անել, բայց ոչ ի հաշիվ պրոֆեսիոնալ մակարդակի նահանջի»:

1988-ին «Նաիրի» կինոթատրոնի դիմացի կոշիկի խանութի ցուցափեղկի ձեւավորումը 2 շաբաթվա կյանք ունեցավ: Ցուցափեղկի հետեւի պլանում պատ էր տեղադրված, որը «հաղթահարել», կտրել-անցնել էին ուզում մանեկենները խանու-

յան շերտերը, բազմագույն վրձնահարվածներին սեւ ֆոնի ռելիեֆը: Շամիրի կարծիքով էլ, ավելի շատ դիզայներական հայացքի արդյունք են: «Առավոտվա պահը ինձ բնլադրել է, այդ եմ նկարել: Զգացողություններս վերնագիր դնել չկարողացա, այդ պատճառով նկարներս անանուն են, իսկ ցուցահանդեսը նվիրել եմ նշանաձիս Նաիրա Գեւորգյանին»: Ցուցահանդեսում ներկայացված աշխատանքների հաջորդ խումբը Չարենցի «Կարկաչ բանաստեղծի» տիկնիկների էսքիզներն են: Ինստիտուտն ավարտելուց հետո փորձել է ընդունվել Նորաբաց Մարիոնետների թատրոն, բայց ներկայացված վերոհիշյալ տիկնիկները տեխնիկապես շատ թերություններ են ունեցել ու մնացել են իրեն նկար: Նրանց կերպարները հետաքրքիր են, արտահայտված սուր երգիծանքով: Նկարներում գերիշխողը օխրան եւ մոխրագույնն են:

Ըստ Շամիրի, այս ցուցահանդեսը կարող էր եւ չլինել, որովհետեւ իրեն ստեղծագործող ավելի շատ ժամանակ եւ եռանդ կլանում դիզայնն է նվիրում: «Կամերային թատրոնի Fe պատկերասրահի ձեւավորումը իմ գեղագիտական, դիզայների սկզբունքներին, ճաշակին խորթ դարձավ է: Ողջունում եմ Պողոսյան-Մակարյանի եւ մնացածների նման ոչ պրոֆեսիոնալ մակարդակը:

Երկար տարիներ աշխատել եմ Հայռեկլամում: Մաշտոցի պողոտայի ցուցափեղկերի մեծ մասը ես եմ ձեւավորել: Ցավոք, այսօր դրանք չկան, որովհետեւ բոլորը փոխել են իրենց բնույթը, դարձել մթերային խանութներ: Լավագույն հիշողությունը Սայաթ-Նովա փողոցի ծաղկավաճառների խանութի իմ ձեւավորումն է, որի ցուցափեղկերի «դիզայնը» այսօր «Մարլբորոյի» ու «Քենթի» դատարկ տուփերն են: Հեղինակը բողոքելու իրավունք չունի, որովհետեւ խանութը սեփականաշնորհված է: Դու ասում ես, թե մեր քաղաքի դիզայնը ճաշակ է փչացնում համաձայն եմ, բայց մի մոռացեք կա-

թում փակված արտաքուստ գեղեցիկ կոշիկները ձեռք բերելու անզուսպ ցանկությամբ: Իսկ ներսում ճմռված ընկած էր խանութը բացվել-փակվելու հայտարարությունը: Մանեկենների թիկունքով դեպի անցորդը դիրքը չափանցանց «անորալ» համարվեց: Ավագ սերնդի «աղաքական» բողոքը մեծ աղմուկ բարձրացրեց, եւ ձեւավորումը հավանած խանութի տնօրենն այլեւս անզոր գտնվեց: «Մի կողմից ուրախ եմ, որ իմ ձեւավորումները այլեւս չկան, չէի ուզենա, որ իմ ստեղծագործությունը նորագույն պարտադիր ձեւավորում դարձած մետաղական վանդակների մեջ լիներ»:

Շամիրը այսօր ավելի շատ զբաղվում է հեռուստատեսային դիզայնով: Նրա կատարած աշխատանքները «Հայլուր», «Լրաբերի» համակարգչային ձեւավորում, «Այո» շոու, «Ժամանակաչափի» նախնական օրինակ եւ վերջինը «Ասուպ», արդեն իսկ պատմում են նրա ճաշակի եւ պրոֆեսիոնալ մակարդակի մասին: Հայկական հեռուստատեսության ձեւավորումների բերին Շամիրը բացատրեց գլխավորապես միջոցների սղությամբ:

Չշտապենք բերանբացություն անել, պարզապես ժամս մի ձեւակերպում Շամիրն այսօր հեռուստատեսային նոր խաղ է ձեւավորում:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Վեբեր «վերադարձյալ» դարչյալ հիացնում է

Ովքեր դիտել են «Օպերայի ուրվականը» ամերիկյան մյուզիքլը, անկասկած, մեծապես տպավորված պետք է լինեն նրանում հնչող անզուգական երաժշտությամբ: Նրա հեղինակը վերջին շրջանում բավական մեծ հռչակ վաստակած անգլիացի երաժիշտ-կոմպոզիտոր Անդրու Լոյդ Վեբերն է, որի նոր «Սանսեթ բուլվար» մյուզիքլը հունվարից ներկայացվում է ամերիկյան ամենահեղինակավոր թատրոններից մեկում՝ Բրոդվեյում:

Այն, ըստ «Թայմ» հանդեսի երաժշտական մեկնաբանի, հեղինակի նախորդ «Կատուներ» եւ «Օպերայի ուրվականը» ստեղծագործությունների նման կարող է շատ երկար ժամանակ մնալ թատերացանկում եւ բեմից չիջնել:

«Սանսեթ բուլվար» մյուզիքլը նախկինում բեմականացված եւ ռեժիսոր Բիլլի Ուայլդերի կողմից նկարահանված ֆիլմի վերամշակված տարբերակն է: Այն Լոնդոնում եւ Լոս Անջելեսում քննադատների եւ հանդիսականների գնահատանին արժանանալուց հետո, այժմ տեղափոխվել է Նյու Յորք, որտեղ սպասվում է, որ հաջողությունն աննախընթաց կլինի, քանի որ պրեմիերայի առիթով վաճառված նախնական տոմսերի արժեքը կազմել է 38 միլիոն դոլար ռեկորդային մի գումար:

«Թայմի» երաժշտական մեկնաբան Մայքլ Ուոլշի կարծիքով այդ հաջողությանը մեծապես նպաստում է հերոսուհու՝ Նորմա Դեզմոնդի կերպարը մարմնավորող Գլեն Կլոուզի դերասանական հրաշալի խաղը: Նրան Վեբերն ընտրել էր Լոս Անջելեսի բեմադրության ժամանակ: Կլոուզը փոխարինել էր նախապես Լոնդոնի ներկայացումներում նույն դերում զբաղված Պատտի Լուպոնին, որից ազատվելու համար Վեբերն

Գլեն Կլոուզն ու Ալան Կամպբելը «Սանսեթ բուլվար» մյուզիքլում

ստիպված է եղել վճարել մեկ միլիոն դոլար: «Գլեն Կլոուզը համոզիչ կերպով կարողանում է մարմնավորել կերպարի ամբողջ ողբերգությունը: Իսկ նրա հստակ ու ջինջ սոպրանո ձայնը, առանց նույնիսկ ակադեմիական հղկվածության, գերադասելի է Լուպոնի անմշակ ձայնից», գրում է Ուոլշը:

Քառասունհինգ տարեկան Կլոուզին մեր հանդիսատեսը գիտի ռեժիսոր Ֆրանկո Զեֆիրելլիի «Համլետ» (1990) ֆիլմում Գերտրուդ թագուհու (Համլետի դերում հանդես էր գալիս Մել Գիբսոնը), Ադրիան Լայնի «Ճակատագրական հրապուրանք» ֆիլմում Ալեքս Ֆորեստի (Մայքլ Դուգլասի կողքին), Ստիվեն Ֆրայերզի «Վտանգավոր կապեր» (1988) ֆիլմում մարկիզուհի դը Մերտեյլի (Միշել Ֆայֆերի եւ Ջոն Մալկովիչի հետ), եւ բազում այլ ֆիլմերի իր դերակատարումներով: Օսկարի մրցանակաբաշխություններում նրա թեկնածությունը մի քանի անգամ առաջարկվել է, բայց առայժմ նրան ոչ մի անգամ բախտ չի վիճակվել գրկելու այդ արձանիկը:

«Սանսեթ բուլվարի» ներկայացման տղամարդու գլխավոր դերը կատարում է Ալան Կամպբելը: Դիրիժորն է Դեյվիդ Նանենը, իսկ բեմադրողը՝ Ջոն Նապիեն, որոնք մասնակցել են նաեւ Վեբերի նախկին «Կատուներ» մյուզիքլի բեմականացմանը, դարձյալ Բրոդվեյում: Ներկայացման մեջ հնչող երկու երգ («Մի հայացքով» եւ «Կարծես երբեք ցտեսություն չենք ասել») արդեն իսկ դարձել են «հիթեր»:

Ավելացնենք, որ Անդրու Լոյդ Վեբերը նաեւ հեղինակն է 70-ական թվականներին որպես «անզուգական երեւույթ» հորջորջված այնպիսի գործի, ինչպիսին է «Հիսուս Քրիստոսը՝ գերաստղ» ռոք օպերան:

Հ. Օ.

ԵՐԵՎԱՆ

Իսկապես, բրավո Մաեստրո

Երեւանի մեծարժեք գանձերից մեկը՝ ճաշ հայտնի հազարավոր երեւանցիներին եւ հյուրերին, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբն է: Ամեն կիրակի ժամը 1-ին Մաեստրո Լորիս Ճգնավորյանի ղեկավարությամբ Խաչատրյան համերգասրահում հնչում է գեղեցիկ երաժշտություն՝ սկսած բարոկկո համերգներից մինչեւ ժամանակակից երաժշտություն (հատկապես հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից): Իրոք, թերեւս գոյություն չունի «նախընտրելի» շրջան այդ նվագախմբի համար, որը կարողանում է կատարողական բարձր հմտությամբ ներկայացնել թե ֆրանսիական ռոմանտիզմը, թե Վագների ամպրոպը: Միակ պահանջը՝ երաժշտությունը պետք է լինի հետաքրքիր եւ արտաշունչ: Նվագախումբը տաղանդավոր երաժիշտների մի համակազմ է, որի ամենշաբաթյա ելույթները հանգիստ եւ նոր լիցք են հաղորդում մեր կյանքին, մեզ մոռանալ են տալիս կենցաղային դժվարությունները, բարձրացնում մեզ առօրյա հոգսերից:

Նույնիսկ եթե մարզադաշտում ֆուտբոլի խաղ լիներ, էլեկտրականության ճգնաժամ չլիներ, ռեստորանները շատերի համար մատչելի լինեին, իմ հասկացողությամբ Երեւանում կիրակի օրերին գոյություն չէր ունենա ավելի բովանդակալից միջոցառում, քան ՀՖՆ-ի համերգները: Դա մասնավորապես նվագախմբի անդամների երաժշտական պատրաստվածության հետեւանք է: Բարեբախտաբար, Մաեստրո Ճգնավորյանը միշտ ընտրում է այնպիսի ստեղծագործություններ, որոնք անհատ մասնակիցներին թույլ են տալիս դրսեւորել իրենց նկատելի հնարավորությունները: Այսպես՝ առաջին ջութակի ձայնը հրեշտակային է, փողային գործիքների խումբն իր կազմի մեջ պարունակում է բազմազան շնորհալի կատարողների, որոնցից են շեփորահարը եւ հոբոյահարը, որոնց ամեն մի հնչյունը երգում է: Հարվածայինների խումբը տիրապետում է ամեն ինչի, չինական գոնգից մինչեւ նրբին քսիլոֆոնի կախարդիչ վարպետությամբ հնչեցնելը: Ամենակարեւորն այն է, որ ՀՖՆ-ի երաժիշտները մի համակազմ են ներկայացնում՝ ճշգրիտ կատարում՝ ներդաշնություն, հարաշարժություն ապահովելով: Սա անշուշտ մեծավ մասամբ արդյունքն է Մաեստրո Ճգնավորյանի աշխատանքի, համերգային յուրաքանչյուր ծրագրին երկար նախապատրաստության, որն անհրաժեշտ է այդչափ պարտավորեցնող գործեր նվագելու համար: Բացի դրանից, Ճգնավորյանը ջանասեր է, նա հանձն է առնում ցանկացած երաժշտական գործ, ինչ քան էլ վատ լինի, եթե համոզված է, որ արդյունքն արժանի է ջանքերին: Մաեստրոն առավել ժամանակ է նվիրում հայ ժամանակակից եւ դասական կոմպոզիտորների երաժշտությանը: Դա ֆիլհարմոնիկի աշխատանքի զգալի մասն է եւ ներառում է ունկնդիրներին ոչ քաջ հայտնի գործեր: Հայկական ժամանակակից ստեղծագործություններից մեկը, որը հնչել էր անցյալ աշնանը, մինչեւ հոգու խորք հուզել էր ունկնդիրներին: Պատճառն այն էր երեւի, որ նա խոսում էր մեզ հետ ներքին, հոգու ձայնով, երաժշտությանը հասուն անմիջական կապ ստեղծելով մտքի եւ զգացմունքի միջեւ:

Անշուշտ, Մաեստրոն ուշադրության է արժանացնում նաեւ ներկայիս կոմպոզիտորների գործերը՝ հասարակության հիացմունքը սեւեռելով նրանց վրա, ում կյանքը երաժշտությանն է նվիրված: Նրանց արվեստը հազվադեպ է շահույթ բերում (ի տարբերություն ռոք աստղերի), բայց հարստացնում է ողջ աշխարհի մարդկանց: Այդ իսկ պատճառով կուզենայի միանալ այն ունկնդրի ձայնին, որը Խաչատրյան հիանալի համերգասրահում բացականչում է. «Բրավո, Մաեստրո»:

Իսկապես, բրավո: Կեցցե Երեւանի ազգային գանձը, մխիթարության այս աղբյուրը, քաղաքակրթության այս ամրոց խորհրդանիշը, Հայաստանի հիանալի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը:

ՋՈՒ. ԲՈՒՌՆԱԶՅԱՆ

ՀՀ ԱԳՆ դեսպանատան հասարակայնության հետ կապերի մամուլի եւ մշակույթի ղեկավար

ՍԱՄՈՒԼ

Սիմֆերոպոլում լույս տեսավ հայկական նոր լրագիր

Սիմֆերոպոլում լույս է տեսել «Հայկական համաշխարհային համագումար» ամսաթերթի առաջին համարը: Այն պարբերականն է Հայ համայնքների համադաշնության, որն ստեղծվել է 94-ի նոյեմբերին: Ղրիմի Յալթա քաղաքում (բարձրագույն համակարգիչ խորհրդի ատենապետ Անուշավան Դանիելյան, ատենապետ Կարեն Միքայելյան, համադաշնության ժամանակավոր կենտրոնը Սիմֆերոպոլն է):

Պարբերականն անդրադառնալու է ազգային արժեքների, տնտեսական, մշակութային եւ մարզական իրադարձությունների լուսաբանման բաժիններ: Հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն տարբերակները լույս են տեսնում 10 հազար տպաքանակով: Առաջին համարում օգտագործված են Հայաստանյան «Արմենպրես», «Փաստ», «Նոյյան տապան» գործակալությունների եւ թերթի թղթակիցների լուրերը, համարի պատասխանատուն Հրայր Զորյանն է:

Շնորհավորում ենք արտերկրի մեր հայրենակիցների մուտքը հայ լրագրության բազմաբղետ ընտանիք:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Չինական ցուցահանդես Մանհայմում

Տպագրության արվեստը, մագնիսների ու վառոդի օգտագործումը փոխած ոչինչ լինենին «աշխարհի դեմքն ու դիրքը», դեռեւս 17-րդ դարի սկզբին գրում էր Ֆրենսիս Բեկոնը: Այս հայտնագործությունների ծագումը այնքան հարազատ էին դարձել արեւմտյան աշխարհում, որ Բեկոնը չէր գիտակցում դրանց չի-

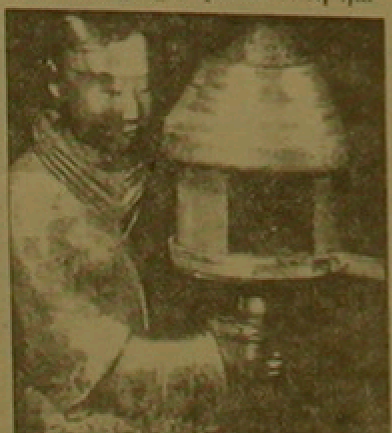

նական ծագումը, գրում է գերմանական «Շպիգել» շաբաթաթերթը Մանհայմում բացված չինական մի ցուցահանդեսի առիթով: «Չինաստանը Մանհայմում. 5000 տարվա գյուտեր եւ հայտնագործություններ» ցուցահանդեսով Մանհայմի Ռայս թանգարանը ցանկանում է ցույց տալ, թե որչափի շնորհակալ է ժամանակակից աշխարհը Հին Չինաստանի ինժեներներին եւ արհեստավորներին: Ավելի վաղ Հիլդեսհայմի թանգարաններից մեկում ցուցադրված, այժմ Մանհայմում բարձացված ցուցահանդեսը ցույց է տալիս չինական արվեստի գործերի բազմազանությունը Ք.Ա. 6-րդ հազարամյակից մինչեւ մեր հազարամյակի եսը: Առաջին անգամ Գերմանիայում 60-ից ավելի ցուցանմուշ էր վերցվել Ք.ա. 2-րդ հազարամյակի իշխան Լյու Շենգի եւ իր կնոջ Դու Վանի հանրահայտ դամբարանից, այդ թվում մենն այն արժեքավոր եւ հազվագյուտ «հանգուցյալի հանդերձանքից» հյուսված ոսկե թելերով եւ նեֆրիտի կտորներով որը արխայազատերը պետք է անմահացնեին:

digitised by A.R.A.R.@

ՄՐՑԱՇՐՋԱՆԻ ՇԵՄԻՆ

«Արարատն» այսօր մեկնում է Բուլղարիա

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Երեւանի «Արարատ» ֆուտբոլային ակումբը բարեկամական սերտ կապեր է ստեղծել Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ի հետ: Այդ բարեկամությանը հիմք դրվեց անցյալ տարի, երբ վիճակահանության խնահաճույքով վերոհիշյալ երկու թիմերը միմյանց հետ հանդիպեցին ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության նախնական փուլում: Նախապատրաստվելով նոր մրցաշրջանին այսօր «Արարատը» ուսումնամարզական հավաքի է մեկնում Բուլղարիա: Թիմը երկու շաբաթ մարզումներ է անցկացնելու Վառնայում, որտեղ տեղի է ունենալու նաեւ արագընթաց մրցաշար: Վերջինիս մասնակցելու են Էստոնիայի հավաքականը, Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ն, Վառնայի «Սպարտակը» եւ Երեւանի «Արարատը»: Մրցաշարն անցկացվելու է 2 օրում փետրվարի 17-18-ը: Բացի մրցաշարից, նախատեսվում են նաեւ ստուգողական հանդիպումներ յուրաքանչյուր չորս օրը մեկ:

Ինչպես նշեց «Արարատի» նոր գլխավոր մարզիչ Սամվել Դարբինյանը, որը նաեւ Հայաստանի Հանրապետության հավաքականի ավագ մարզիչն է, «Արարատը» Բուլղարիա է մեկնում 22 ֆուտբոլիստներով: Թիմը, բացառությամբ Ռազմիկ Գրիգորյանի, որն, ինչպես հայտնի է, հանդես է գալիս Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ում, ամբողջովին պահպանել է անցյալ տարվա իր հիմնական կազմը: Կան նաեւ նորեկներ: «Արարատ» են տեղափոխվել Հակոբ Տեր-Պետրոսյանը (Աշտարակի «Քասախ»), Արա Նիգոյանը («Բանանց»), Էրիկ Հայրապետյանը («Կոտայք»): Թիմում ընդգրկվել են նաեւ մինչեւ 18 տարեկան ֆուտբոլիստների Հայաստանի հավաքականի անդամներ Արշակ Ամիրյանը, Արթուր Մինասյանը, Հայկ Նարիմանյանը:

«Արարատի» նոր մարզիչներից է սպորտի վարպետ Վազգեն Հայրապետյանը: Իր հարազատ ակումբին ակտիվորեն հրաժեշտ է տվել հայկական ֆուտբոլի երախտավորներից մեկը Աշոտ Մանուկյանը, որը շուրջ 20 տարի հոգով ու հավատով ծառայել է «Արարատին» որպես ադմինիստրատոր: Նա նշանակվել է Հայաստանի Հանրապետության ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ճյուղատեխնիկական կոմիտեի նախագահ:

«Արարատը» նոր մրցաշրջանին սկսել է նախապատրաստվել հունվարի 3-ից եւ, չնայած դաժան պայմաններին, ձմեռ ցրտին, մարզումները անցկացրել է Ջորաղբյուրի մարզավանում: Արարատցիները հաղթող դարձան Երեւանում կազմակերպված մինի-ֆուտբոլի մրցաշարում: «Քանի որ թիմերը նախապատրաստվում են հանրապետության հերթական առաջնությանն ու գավաթի խաղերին, ուստի ազգային հավաքականի անդամները առայժմ իրենց մարզումները կանցկացնեն ակումբներում: Ինչպես հայտնի է, հավաքականի թեկնածուների հիմնական մասն առաջնության մրցանակակիր թիմերից են: Այդ երեք թիմերը մեկնում են ուսումնամարզական հավաքի հանրապետությունից դուրս, եւ խնդիր չունի հավաքականի խաղացողներին կտրել իրենց կոլեկտիվներից: «Շիրակը» կմեկնի Աղեր, ՀՄԸՄ-ն Բեյրութ, իսկ մենք էլ Բուլղարիա», ասաց ՀՀ հավաքականի ավագ մարզիչ Սամվել Դարբինյանը:

ՇԱԽՄԱՏ

Լինարես. Վահանյանը՝ Հակոբյանի մարտավկա

ԳԱԳԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ես արդեն առիթ ունեցել եմ գրելու, իսկ հիմա հաճույքով կրկնում եմ, որ Հայաստանի շախմատիստների երկարամյա ծանոթված առաջատարը՝ Ռաֆայել Վահանյանը, շատ բարձր է գնահատում իր երիտասարդ ընկերոջ՝ Վլադիմիր Հակոբյանի պոտենցիալ հնարավորությունները: Հիշում եմ, անցյալ տարի ԱՄՆ-Հայաստան մրցախաղի օրերին, երբ մենք Ռաֆայելի հետ Լոս Անջելեսում մի քանի շաբաթ հարեւան սենյակներում էինք ապրում եւ երկար զրույցներ էինք ունենում շախմատի ու շախմատիստների մասին, Վահանյանն ասում էր, որ ինքը հրաշալի հասկանում է Հակոբյանի ուժեղ եւ թույլ կողմերը եւ հարկ եղած դեպքում որպես մարտավկա կարող է եւ սիրով կօգնի Վլադիմիրին: Եւ ահա շատ ուրախալի լուր. Ռաֆայել Վահանյանը տվեց իր համաձայնությունը երկու շաբաթ հետո իսպանական Լինարես քաղաքում սկսվելիք խոշորագույն գրոսմայստերական մրցաշարում, որտեղ խաղալու է աշխարհի նշանավոր շախմատիստների մեծ մասը, կատարել Վլադիմիր Հակոբյանի պաշտոնական մարտավկայի պարտականությունները:

Վահանյանի այս, ես կասեի՝ ազնիվ քայլի նշանակությունը հասկանալու համար պետք է չմոռանալ, որ ինքը՝ Ռաֆայելը շարունակում է մնալ երկրագնդի ուժեղագույն գրոսմայստերներից մեկը: Հատկանշական է, որ Գարրի Կասպարովը հրավիրել է Վահանյանին մասնակցելու պրոֆեսիոնալ շախմատիստների «Մեծ մրցանակի» խաղարկությանը, որի առաջին մրցաշարը կկայանա Ռիգայում: Ռաֆայելը, որ պես վերջին տարիներին աշխարհում ամենաբարձր անհատական գործակից ունեցող շախմատիստներից մեկը, առանց նախնական խաղերի, իրավունք է ստացել նաեւ մասնակցել ՖԻԴԵ-ի գծով աշխարհի առաջնության միջփուլային մրցաշարին:

Կարծում եմ, որ Ռաֆայել Վահանյանի շախմատային, եւ որ երեւի ավելի կարեւոր է, զուտ մարդկային օգնությունը կարող է էական չափով օգնել Վլադիմիր Հակոբյանին՝ ամբողջությամբ բացահայտելու իր տաղանդը:

ԳԵԼՖԱՆԴ-ԿԱՐՊՈՎ

1-ին պարտիա

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Փf5 4. Ձf3 e6 5. Փe2 c5 6. Փe3 cd 7. Ձ:d4 Ձe7 8. 0-0 Ձbc6 9. Փb5 a6 10. Փ:c6+ bc 11. c4 Թd7 12. Ձc3 dc 13. Ձa4 Ձd5 14. Ձ:f5 ef 15. Փd4 Նd8 16. Թf3 c5 17. Ձ:c5 Թb5 18. a4 Թb4

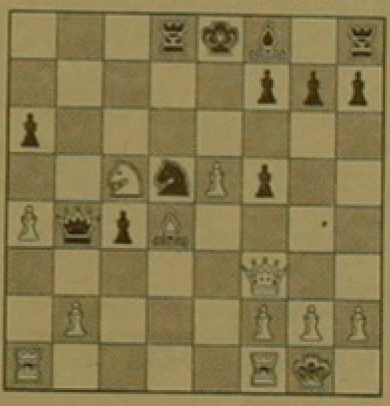

19. e6 Փ:c5 20. Փ:g7 Նg8 21. ef+ Ա:f7 22. Փc3 Ձ:c3 23. Թ:f5+ Աg7 24. Թg5+ Աf7 25. Թf5+ Աg7 26. Թg5+, ոչ ոքի:

Սալովը կարող է հավաքել ճամպրուկը

Սանգի Նագարում հավակնորդներն անցկացրին մրցախաղերի 6-րդ պարտիաները: Կամսկին Սալովի հետ հանդիպումը հետաձգեց նոր հաղթանակի հնարավորություններով: Հիշեցնենք, որ Գատան առանց այդ էլ հաղթում է հսկայական առավելությամբ՝ 4:1: Կարպովը պարտության մատնեց Գելֆանդին եւ առաջին անգամ հաշվի մեջ առաջ անցավ՝ 3,5:2,5: Հեռագրական գործակալությունները հաղորդում են, որ շախմատային լրագրողների միջազգային ասոցիացիան նոր «Օսկար» է շնորհել Կարպովին: Այս տեղեկությունը որոշ ճշգրտման կարիք ունի, քանի որ նշված ասոցիացիան վաղուց դադարեցրել է իր գործունեությունը: Ըստ նույն հաղորդման, կանոնցից պարգեւին արժանացել են բոլոր երեք Պոլգար քույրերը: Իսկ դա նշանակում է, որ ընդունված կարգով հարցում չի անցկացվել, հակառակ դեպքում բացարձակ անհավանական է, որ Յուդիթը, Սոֆին եւ Ժուժան միանգամայն հավասար ձայներ ստանային:

ԼՈՌԻ

Քրիստոֆ Գալֆայանի լուրջ վնասվածքը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ

Վալանս, Ֆրանսիա

Կարճ տարածության ֆրանսիայի լավագույն լողորդ հայազգի Քրիստոֆ Գալֆայանը Ժոնս Ռոմենլեոնային հայտնի մարզահամալիրում մարզվելիս լուրջ վնասվածք ստացավ եւ հավանաբար 3-6 ամիս ի վիճակի չլինի մասնակցելու որեւէ մրցման: Դահուկներ վարելու ժամանակ նրա ծնկի մկանն է կտրվել: «Երբ դեպքը պատահեց, ես ծնկիս մեջ ինչ-որ տհաճ ձայն լսելով հասկացա, որ վնասվածքը շատ լուրջ է: Ռենսզենը հաստատեց իմ ենթադրությունը: Երբ հաջողվեց հանդիպել հանրահայտ պրոֆեսոր Քրիստելի հետ, նա ասաց, որ երբ վիրահատության ենթարկվեմ, առնվազն մինչեւ մեկ տարի չեմ կարողանա մրցապարել դուրս գալ: Ես որոշեցի առանց վիրահատության թերեւակի մարզումների շնորհիվ ավելի կարճ ժամանակում վերականգնել վիճակս», հայտարարեց Գալֆայանը:

Մարտի 23-26-ը անցկացվելիք Ֆրանսիայի առաջնությանը Քրիստոֆ Գալֆայանն անշուշտ չի կարող մասնակցել: Դա նրան ցիչ է հոգում: Բայց խնդիրն այն է, որ երբ այդ մրցումներում արիս լողորդներ ցերազանցեն Քրիստոֆ Գալֆայանի արդյունքները, ապա նա կարող է զրկվել օգոստոսի 17-27-ը անցկացվելիք Եվրոպայի առաջնությունից: Բայց ես դեռ չեմ հավատում, դուս որոշ լրագրողներ, երբ ֆրանսիացի որեւէ լողորդ այնուամենայնիվ կարողանա ավելի բարձր արդյունքի հասնել, միեւնույն է, երկրի հավաքականի ղեկավարները չեն ցանկանա զրկվել Գալֆայանից եւ նրան անպայման կհրավիրեն գլխավոր թիմ Եվրոպայի առաջնությանը մասնակցելու համար: Գալֆայանն ուզում է շուտ առողջանալ: Մենք էլ ենք ուզում եւ հույս ունենք:

ՀՀ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

Մրցավարների հավաք Աղվերանում

Ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանին նախապատրաստվում են նաեւ Հայաստանի Հանրապետության մրցավարները: Մեծ քննարկումներից հետո ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մրցավարական կոմիտեն ընտրել է այն սասը մրցավարներին, որոնց ուսումնամարզական հավաքի է ուղարկելու Աղվերան, եւ որոնք հեռագայում որպես գլխավոր մրցավարներ են հանդես գալու հանրապետության առաջնությունում: Ուսումնամարզական հավաքը Աղվերանում կազմակերպվելու է փետրվարի 17-26-ը: Այդ 10 մրցավարներն են՝ ՖԻՖԱ-ի մրցավարներ, երեւանցիներ Սլավա Ղազարյանը, Գեւորգ Հովհաննիսյանը, Կարեն Նալբանդյանը, ՖԻՖԱ-ի եզրային մրցավարներ Հակոբ Ներսիսյանը (Երեւան), Սողոմոն Ջանազանյանը (Երեւան), Արմեն Մանուչարյանը (Կապան), ինչպես նաեւ Արարատ Նազարյանը (Երեւան), Վլադիմիր Շարոյանը (Արմավիր), Վոլոդյա Շահինյանը (Գյումրի), Հենրիկ Սիմոնյանը (Արտաշատ):

Հավաքի պետը կլինի Սլավա Ղազարյանը, դասատու՝ Սեդրակ Առաքելյանը: Լավ է, որ գնալով ընդլայնվում է հանրապետության ֆուտբոլային մրցավարների աշխարհագրությունը: Մտադրություններ կան, որ շրջաններում էլ ստեղծվեն մրցավարական կոմիտեներ:

Ինչպես նշեց Սլավա Ղազարյանը, Աղվերանում կազմակերպվելիք ուսումնամարզական հավաքի գլխավոր նպատակը մրցավարների ֆիզիկական պատրաստականությունն է: Կլինեն նաեւ տեսության ուսումնասիրություններ եւ գործնական խաղեր: Արդեն պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել, որ մրցավարական պատվիրակությունը վարի նախագահությունը 12-13 խաղ: Վերջում մրցավարները նորմատիվներ են հանձնելու ՖԻՖԱ-ի տեստերով:

Ավելացնենք, որ ուսումնամարզական հավաքից անմիջապես հետո, փետրվարի 27-ին Հայաստանի անցյալ տարվա լավագույն մրցավար Սլավա Ղազարյանը մեկնելու է Կիպրոս, որտեղ որպես գլխավոր մրցավար պետք է վարի մինչեւ 16 տարեկան ֆուտբոլիստների Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարի Սլովակիա-Նորվեգիա հանդիպումը:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Ռոմարիոյին սուլեցին

Աշխարհի անցյալ տարվա լավագույն ֆուտբոլիստ բրազիլացի Ռոմարիոն, Իսպանիայի «Բարսելոնա» թիմից հազիվ վերադառնալով հայրենիք, «Ֆլամենգոյի» կազմում առաջին խաղն անցկացրեց Ուրուգվայի հավաքականի դեմ: Հանդիպումն ավարտվեց ոչ ոքի՝ 1-1: Խաղը տեղի էր ունեցել Բրազիլիա քաղաքի մոտակայքում գտնվող Կոյինիա քաղաքում, որին հետեւում էին 50 հազար մարզասերներ: Ռոմարիոն, որը «Ֆլամենգո» թիմի հիմնադրման 100 ամյակի առթիվ կրում էր 100 համարի մարզաշապիկը, հաջող չխաղաց, եւ մարզասերները սուլեցին նրան:

Ֆուտբոլիստի 10 տարվա պայմանագիրը

Իտալիայի հավաքականի եւ Բիլբաո քաղաքի «Ատլետիկո» թիմի կիսապաշտպան Խուլեն Գուերերոն հայտարարեց, որ 1997 թ. իր թիմի հետ պայմանագիրը կերկարաձգի մինչեւ 2007 թվականը: Այդ ժամանակ նա կլինի 33 տարեկան: 10 տարվա համար Գուերերոն մտադիր է ստանալ շուրջ 10 մլն դոլլար:

ՖՈՒՏԲՈԼ

ՈՒԵՖԱ-ի անդամ երկրների 1994 թ. անցկացրած հանդիպումները

Արդյունքները ներկայացվում են ըստ «Եւրոպա-96»-ի ընտրական փուլի խմբերի կազմերի:

6-րդ խումբ

ՊՈՐՏՈՒԳԱԼԻԱ

19.01	Իսպանիա-Պորտուգալիա	2-2
20.04	Նորվեգիա-Պորտուգալիա	0-0
7.09	(ԵԱ)Հս. Իռլանդ.-Պորտուգ.	1-2
8.10	(ԵԱ)Լատվիա-Պորտուգալիա	1-3
13.11	(ԵԱ)Պորտուգալիա-Ավստրիա	1-0
18.12	(ԵԱ)Պորտուգ.-Լիխտենշտեյն	8-0

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	6	4	2	0	16-4	10

ԻՌԼԱՆԴԻԱ

23.03	Իռլանդիա-Ռուսաստան	0-0
20.04	Հոլանդիա-Իռլանդիա	0-1
24.05	Իռլանդիա-Բոլիվիա	1-0
29.05	Գերմանիա-Իռլանդիա	0-2
5.06	Իռլանդիա-Չեխիա	1-3
18.06	(ԱԱ)Իռլանդիա-Իտալիա	1-0
24.06	(ԱԱ)Իռլանդիա-Մեքսիկա	1-2
28.06	(ԱԱ)Իռլանդիա-Նորվեգիա	0-0
4.07	(ԱԱ)Հոլանդիա-Իռլանդիա	2-0
7.09	(ԵԱ)Լատվիա-Իռլանդիա	0-3
12.10	(ԵԱ)Իռլանդ.-Լիխտենշտեյն	4-0
16.11	(ԵԱ)Հս. Իռլանդ.-Իռլանդ.	0-4

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	12	7	3	2	18-7	17

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՌԼԱՆԴԻԱ

23.03	Հս. Իռլանդիա-Ռումինիա	2-0
20.04	Հս. Իռլանդ.-Լիխտենշտեյն	4-1
4.06	Կոլումբիա-Հս. Իռլանդիա	1-3
12.06	Մեքսիկա-Հս. Իռլանդիա	3-0
7.09	(ԵԱ)Հս. Իռլանդ.-Պորտուգ.	1-2
12.10	(ԵԱ)Ավստրիա-Հս. Իռլանդ.	1-2
16.11	(ԵԱ)Հս. Իռլանդ.-Իռլանդ.	0-4

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	7	3	0	4	9-13	6

ԱՎՍՏՐԻԱ

23.03	Ավստրիա-Հունգարիա	1-1
20.04	Ավստրիա-Շոտլանդիա	1-2
17.05	Լեհաստան-Ավստրիա	3-4
2.06	Ավստրիա-Գերմանիա	1-5
17.08	Ավստրիա-Ռուսաստան	0-3
7.09	(ԵԱ)Լիխտենշտեյն-Ավստրիա	0-4
12.10	(ԵԱ)Ավստրիա-Հս. Իռլանդ.	1-2
13.11	(ԵԱ)Պորտուգալիա-Ավստրիա	1-0

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	8	2	1	5	12-17	5

ԼԱՏՎԻԱ

3.06	Լատվիա-Մալթա	2-0
26.03	Լատվիա-Վրաստան	1-3
30.07	Լատվիա-Էստոնիա	2-0
31.07	Լիտվա-Լատվիա	1-0
7.09	(ԵԱ)Լատվիա-Իռլանդիա	0-3
8.10	(ԵԱ)Լատվիա-Պորտուգալիա	1-3
6.11	Լատվիա-Էստոնիա	0-0
15.11	(ԵԱ)Լիխտենշտեյն-Լատվիա	0-1

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	8	3	1	4	7-10	7

ԼԻԽՏԵՆՇՏԵՅՆ

20.04	Հս. Իռլանդ.-Լիխտենշտեյն	4-1
28.05	Շվեյցարիա-Լիխտենշտեյն	2-0
7.09	(ԵԱ)Լիխտենշտեյն-Ավստրիա	0-4
12.10	(ԵԱ)Իռլանդ.-Լիխտենշտեյն	4-0
15.11	(ԵԱ)Լիխտենշտեյն-Լատվիա	0-1
18.12	(ԵԱ)Պորտուգ.-Լիխտենշտեյն	8-0

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	6	0	0	6	1-23	0

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ՕՐՎԱ ԻՐԵՐ

ԵՐԵԿ

ԱՄՆ-ը ադրբեջանական նավթը Թուրքիայով անցկացնելու օգտին

Թուրքերը հաղթանակ են զգում

Ղազախստանի եւ Ադրբեջանի նավթի շուրջ ծավալվող դաժանուր հեքիաթն շինվում է: Այդ նավթը խողովակաշարով սեւծովյան որեւէ նավահանգիստ փոխադրելու Ռուսաստանի Դաշնության ծրագրերին ժխտական հակառակվում է Թուրքիան, հանդես գալով նավթամուղի անցկացման իր տարբերակով: Պաշտոնական Անկարան այն պատճառաբանությամբ, թե նավթի փոխադրումը Նեղուցներով նավերով կը ավելի կնպաստի նեղուցներում առանց այդ էլ ծանրաբեռնված երթեւեկությունը, համառորեն ձգտում է այն Միջերկրականով հասցնել Թուրքիայի տարածքով: Եւ արդեն ակներեւ է նավթի շուրջ ստեղծված լարվածությունը: Ընդ այդ հարցում Թուրքիայի դիրքորոշմամբ է հանդես գալիս ԱՄՆ-ը: «Հյուրիյեթը» փետրվարի 4-ի համարում տեղեկացնելով նույն հարցում Վաշինգտոնի վարչակարգի աջակցության մասին, ուրախությամբ նշում է նավթամուղի թուրքական տարբերակի վերջնական հաղթանակը:

Ըստ թերթի, Անկարայում ԱՄՆ դեսպանորդ եւ լիազոր դեսպան Մարկ Գրոսմանը հունվարի 31-ի առավոտյան ժամերի Ներկայացուցիչներին տեղեկացնելով թուրքական տարբերակին աջակցելու Վաշինգտոնի վարչակարգի այսպես կոչված անակնկալ որոշման մասին, Կասպյան ավազանի նավթը Թուրքիա փոխադրելու պատճառների թվում նշել է Նեղուցների երթեւեկության ծանրաբեռնվածությունը:

«Հյուրիյեթը» թերթերում ռուսաց

ության է հավակնում այն հանգամանքի վրա, որ ԱՄՆ-ը թուրքական

տարբերակի պաշտպանությամբ է հանդես գալիս այն ժամանակ, երբ Ռուսաստանը իր տարբերակի կիրառման համար ուժեղացնում է ճնշումը համապատասխան երկրների վրա: Ըստ թերթի, ԱՄՆ-ի կողմ նախաձեռնությունը մեծ գոհունակություն է առաջացրել Ղազախստանում, եւ նավթի փոխադրումը Թուրքիա ռուսականությամբ է ծնվել պետք:

Ի դեմ, նույն հարցին անդրադարձել է նաեւ Թուրքիայի փոխվարչապետ, արտգործնախարար Մուրադ Կարայալչընը: Նա իր հերթին հանդես գալով մամլո ասուլիսում, խոսք կատարել է ԱՄՆ-ի աջակցության թուրքական տարբերակին: Այնու

հետեւ նշել է, որ Կասպյան ավազանի նավթի փոխադրումը Թուրքիա զուտ տնտեսական կամ առեւտրական խնդիր չէ, այլեւ ռազմավարական, տարածաշրջանի խաղաղության ու ռամներով էլ չափազանց կարեւոր է:

Թեեւ արտգործնախարար անդրադարձել է բոլոր խողովակաշարի նախագծից Իրանի դուրս մնալուն, Ռուսաստանի հնարավոր հակազդեցությանը, Հայաստանի հետ հարաբերությունների լարվածության բոլորովին վերաբերյալ լրագրողների հարցերը, այնուամենայնիվ, Թուրքիան լուս «Հյուրիյեթի» երաշխավորել է, որ չի առաջարկի, երբ խողովակաշարը Բաքվից մինչեւ թուրքական սահման անցնի Հայաստանի կամ Իրանի տարածքով:

Աբխազիան չի բացառում վրաց-աբխազական կոնֆեդերացիան

ԱՆԺՈՒՄԱՐԴ

ՍՈՒԽՈՒՄ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ժնեւից վերադառնալուց հետո Աբխազիայի խորհրդարանի խոսնակ եւ վրաց-աբխազական բանակցություններում աբխազական պատվիրակության ղեկավար Սոկրատ Ջինջոլիան «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակցի հետ հարցազրույցում չի բացառել Վրաստանի հետ կոնֆեդերացիայի մեջ մտնելու հնարավորությունը միաժամանակ նշելով, որ դա հնարավոր տարբերակներից մեկն է, եւ որեւէ որոշակի փաստաթուղթ չի ստորագրվել: Դիտորդների կարծիքով, Ջինջոլիայի գործոնը Աբխազիային զրկում է մանեւրելու հնարավորությունից: Երբ նախկինում ռուս դիվանագետները Վրաստանին որպես օրինակ առաջարկում էին Ռուսաստանի նման խնդրի եւ չափավոր կարգավորել

իմնավոր հնարավորությունների հետ փոխհարաբերությունների կենտրոնական հարցերը (ներկայացնելով Թաթարստանի հետ փոխհարաբերությունների օրինակը), ապա Չեչնիայում մարտական գործողություններից սկսելուց հետո Ռուսաստանը կորցրեց հնարավորությունները բացառապես խաղաղ միջոցներով կարգավորելու խորհուրդ տալու բարոյական իրավունքը: Աբխազները գիտակցում են դա: Նույնիսկ նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Ռուսաստանը այդ տարածաշրջանում անկասկած ունի իր շահերը, Մոսկվան չի հակառակվի Վրաստանի տարածքային ամբողջականության սկզբունքին:

Անկասկած, այս հանգամանքը իր ազդեցությունն է թողնում վրաց-աբխազական բանակցություններում:

Արաֆաթը դժգոհում է անհաջող բանակցություններից

Փետրվարի 10-ին պաղեստինյան ՎԱՖԱ պաշտոնական գործակալությունը հայտարարել է, որ Պաղեստինի ազատագրության կազմակերպության (ՊԱԿ) նախագահ Յասեր Արաֆաթը Միացյալ Նահանգներին, Ռուսաստանին եւ Նորվեգիային օգնության կոչ է արել իսրայելա-պաղեստինյան բանակցություններում ստեղծված փակուղային իրավիճակից դուրս գալու համար: Արաֆաթն այդ երկրների ղեկավարներին եւ կառավարություններին ուղերձ է հղել խաղաղ գործընթացում տեղի ունեցած վերջին իրադարձությունների եւ վերջին ժամանակներս նրա առջեւ ծառացած դժվարությունների առիթով: ԱՄՆ-ն ու Ռուսաստանը խաղաղ գործընթացի «կնքահայրերն են», Նորվեգիան եղել է Իսրայելի եւ ՊԱԿ-ի միջեւ գաղտնի բանակցությունների կազմակերպիչը: Այդ բանակցությունների ժամանակ, 1993 թվականին, կնքվեց ինքնավարության վերաբերյալ համաձայնագիրը: Եգիպտոսը կատարում է միջնորդի դեր: Հինգշաբթի օրը կայացած գագաթի ժամանակ Ռաբինին եւ Արաֆաթին չի հաջողվել լուծել առկա տարաձայնություններից եւ ոչ մեկը: Պաղեստինցիները են պահանջում են, որ բանակցությունները ծգնաժամ են ապրում: Իսրայելի հետ բանակցությունները փակուղի են մտել Յասեր Արաֆաթի խնդիրները Իսրայելի վարչապետ Իցհակ Ռաբինի կողմից

մերժելուց հետո: Արաֆաթը, մասնավորապես, Ռաբինին խնդրել է բացել Հոր դանի արեւմտյան ափի ու Գազայի հատվածի սահմանները եւ ազատ արձակել բանտարկյալներին: Ըստ «Ֆրանս պրես»-ի վկայության, բանակցությունների դահլիճից Արաֆաթը դուրս է եկել չափազանց բորբոքված: Բանակցությունների ծախողումից հետո Յասեր Արաֆաթը բողոքել է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին, որ Իսրայելը փաստորեն չի կատարում իսրայելա-պաղեստինյան հռչակագիրը: Բուտրոս Ղալիին հղած նամակում Արաֆաթը հաղորդել է նոր գաղութների կառուցման մասին գրավված տարածները հրեաներով բնակեցնելու եւ իսրայելական զորքերի վերատեղաբաշխումը կանգնեցնելու նպատակով: ՊԱԿ-ի ղեկավարը դժգոհել է նաեւ «Երուսաղեմի մեկուսացման սաստկացումից» եւ «կոլեկտիվ այն պատժամիջոցներից, որոնց ենթարկված է Պաղեստինի բնակչությունը գրավված տարածների սահմանները փակելուց հետո»: Հունվարի 22-ից, ի պատասխան Իսրայելի վրա պաղեստինցիների հարձակման, որը խլել է 20 զինվորի եւ մեկ խաղաղ բնակչի կյանք, Իսրայելը արգելել է պաղեստինցիների մուտքը իրենց տարածներ: Սահմանները բացելուց հրաժարվելը հարկադրական անգործության է մատնել 50 հազ. պաղեստինցիների:

ՆՏ

ՀԱՅՏԱՐԱՐ

Տավուշի շրջանում խախտվեց հրադադարը

ՀՀ պաշտպանության նախարարության զանգվածային լրատվության հետ կապի եւ զորային լրատվության բաժնից հայտնեցին, որ փետրվարի լույս 14-ի գիշերը ժամը 23:50-ից մինչեւ 03:15-ը ադրբեջանական զինյալ ստորաբաժանումները հրետանային կայաններից, խոշոր տրամաչափի գնդացիրներից եւ հրաձգային տարբեր զինատեսակներից հրետակոծել եւ գնդակոծել են Չինարի եւ Այգեպար գյուղերի պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Հայաստանի սահմանային զորքերը պատասխան գործողությունների չեն դիմել:

ՆՏ

Պարենային զամբյուղը էժանացել է, սակայն գների ինդեքսը աճել է

Ըստ կենսապահովման մինիմումի բյուջեի պարենային զամբյուղի 16 հիմնական ապրանքների, «Նոյյան տապանի» ինդեքսը (ինդեքս «ՆՏ 16») նոր տարվա առաջին ամսին կազմել է 0,961, այսինքն, այդ ժամանակահատվածում սպառողական գները նվազել են 3,9 տոկոսով: Ընդ որում հունվարի վերջին շաբաթվա, ի տարբերություն առաջին երկու շաբաթների նվազման մի տոմսերի, այդ ինդեքսը աճել է 0,7 տոկոսով: Միեւնույն ժամանակ, ըստ 44 հիմնական ապրանքների (ինդեքս «ՆՏ 44») հաշվարկված ինդեքսը հավասար էր 1,039, այսինքն, երբ առաջին ինդեքսը նվազել է, ապա երկրորդը աճել է միեւնույն 3,9 տոկոսով: Ընդ որում, հունվարի վերջին շաբաթվա գների ընդհանուր մակարդակն աճել է 0,4 տոկոսով: Նկատենք, որ պարենային «ՆՏ 16» ինդեքսը առավել ստույգ է արտացոլում սպառողական շուկայի վիճակը, քան «ՆՏ 44»-ը: Սակայն նույնիսկ վերջինիս 3,9 տոկոսով աճը չի կարող համարվել նոր տարում պաշտոնային լուրջ միտումների արտահայտություն:

ՆՏ

Վերջապես ձեթը հասավ Երեւան

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐԿ: Ամանորյա տոներին խոստացված ձեթը վերջապես Վրաստանի Փոթի նավահանգստից հասավ Հայաստանի մայրաքաղաք: Ներկայումս ապրանքը բեռնաթափվում է: Սոս ժամանակներս բոլորին յուղը կտրոնով կբաշխվի հանրապետության բնակչությանը: Այսուհանդերձ, մեկ կտրոնին հասանելիք ձեթի քանակությունը եւ արժեքը դեռեւս որոշված չեն:

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՄ

«Բելառուս» մակնիշի դաշնամուր:
Զանգահարել՝
64.93.89, 63.17.84

ԳՆՈՒՄ ԵՄ

Մեկ սենյականոց բնակարան Խաղաղի կենտրոնում կամ մետրոյի «Բարեկամություն» եւ «Սասունցի Դավիթ» կայարանների շրջակայքում:
Զանգահարել՝
581841, 637166:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայ գործարարների ընկերություն» բաց բաժնետիրական ընկերությունն անհատ ձեռներեցներից, պետական եւ մասնավոր ձեռնարկություններից կամ այլ տնտեսական կազմակերպություններից ստանում է ընդունել 5 հազարից մինչեւ 50 հազար ԱՄՆ դոլար արժողությամբ արտադրական ինվեստիցիոն առաջարկ-ծրագրեր՝ ֆինանսավորման կամ համատեղ ձեռնարկություն ստեղծելու նպատակով:

Ծրագրեր ներկայացնելու համար դիմել «Հայ գործարարների ֆոնդի» երեւանյան գրասենյակ հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Տիգրան Մեծի պող. 4, 4-րդ հարկ, 39 սենյակ, հեռ. 52-05-89:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն,
250 քմ ընդհանուր
տնամերձ հողամասով
«Զվարթնոց»
կինոթատրոնի մոտակայքում:

Զանգահարել 58-33-26

ԱՅԱՔՍ

«ԱՅԱՔՍ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԱՎԻԱՏՈՄՍԵՐ ԱՊՀ ԵՎ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԾԱՆԿԱՑԱԾ ԵՐԿԻՐ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ, 375014, ԵՐԵՎԱՆ, ԿՈՄԻՏԱՍԻ Փ. 49
ՀԵՌ. (8852) 234700, 230719 ՖԱՔՍ (8852) 282951

ԹՌԻՉՔՆԵՐ՝ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 67149. Պատվեր 1975 Տպաքանակ՝ 7000 Ստորագրված է տպագրության՝ 14. 02. 1995 Գինը՝ 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@